

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 PÉNTEK október 29.

299. szám

M megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—53 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Az adóegységesítés

A közvélemény élénk érdeklődésének visszhangját veri fel az a vita, amely legutóbb folyt a parlamentben az adóegységesítésről. Sokkal nagyobb horderejű és sokkal inkább a nép husába vág ez a kérdés, semmint jogosult volna pártpolitikai szempontokat belekeverni megítélésébe. Az egzisztenciájukkal érdekeltek széles rétegei éppen ezért nem foglalnak állást a kormánypártok és az ellenzék most lejátszódott előmerközésével szemben, hanem csak azt a reményt merítik az elhangzott beszédekből, hogy az adóegységesítés rövid időn belül megtörténik.

Magának a törvényjavaslatnak tartalma felől a nép tájékozatlan és nem ismeri az összefüggést a javaslat egyes szakaszai és az adózás mértéke között. Az ellenzék azt állítja, hogy adóegységesítés címén adóemelés lesz, míg a pénzügyminiszter kijelenti, hogy a javaslat célja a közterhek igazságos elosztása. Első pillantásra a politikai rabulisztika leleményességének figyelembevétele mellett is feltűnő, hogy egy törvényjavaslat lehetőséget nyújt ilyen merőben ellentétes értelmezésre. Tulajdonképpen azonban ez a két különböző beállítás könnyen megmagyarázható az adóegységesítési probléma természetével s a kormány és ellenzék helyzetének alapvető eltéréseivel.

Az ideális állapot kétségtelenül az volna, ha az adók egységesítését úgy sikerülne keresztülvinni, hogy a Vajdaság, Horvátország, Szlovénia, Bosznia, Hercegovina és Dalmácia adózását leszállítják a szerbiai nivóra. Minthogy azonban ezeknek az országrészeknek maximális megterhelésével sem jött létre egyensúly a költségvetési bevételek és kiadások között, nyilvánvaló, hogy az adók kiegyenlítése az elviselhetetlenül súlyos terhek leszállítását és az ezekhez képest aránytalanul csekély adók felemelését vonja maga után. Ha tehát az ellenzék az adóegységesítési törvényjavaslattal kapcsolatban adóemelésről panaszol, akkor olyan tényt állapít meg, amely nélkül a közterhek kiegyenlítése nem valósítható meg. Az ellenzéknek semmi oka nincs arra, hogy ennek a körülménynek elhallgatásával a kormány munkáját megkönnyítse és a saját népszerűsége gyarapításának ezt az alkalmát elszalassza. Viszont a kormány az egyenlő teherviselés elvének érvényesítését hangsúlyozza ki és érethetően kerüli azoknak a mozzanatoknak kidomborítását, amelyek bármennyire nem tetszetősek, szervesen hozzátartoznak az adóegységesítés koncepciójához. Az ellenzék általános adóemelésről beszél, hogy a javaslatához fűződő várakozást lehűtse, a kormány pedig nem siet azzal a felvilágosítással, hogy az adóemelés csak azokat sújthatja, akik eddig speciális okoknál fogva az adópolitika kedvezményezettjei voltak.

Mindez csak taktika, a debatterri szabályok alkalmazása anélkül, hogy a törvényjavaslat lényegéről hű képet adna. Akárhogy lesz is, annyi bizonyos, hogy a Vajdaságon, amely a teherbíróképességén túl van igénybe véve, több adót behajtani képtelenség. E tekintetben az itteni lakosság olyan nyugodt, amilyen csak a

nincstelenség lehet. Akinek üres a zsebe, annak nincs félni, csak várni valója a kéztől, amely belényul. Am az adóegységesítési törvénynek nem az a célja, hogy ilyen szomorú és az államkincstár számára improduktív megnyugvást keltsen. Fel kell sza-

badítani a vagyont és jövedelmet az adók fojtogató nyomása alól, vissza kell terelni a közszolgáltatásokat normális medrűkbe, hogy állandó és biztos adózóállomány alakulhasson ki és ne táguljon egyre szélesebbre a szakadék, a bevételi előirányzat

és a valóságos bevételek között. Azt az adóegységesítési törvényt, amely ennek a hivatásának nem felel meg, óhatatlanul megbuktatja a napipolitikától nem befolyásolható pártatlan cenzor: a gazdasági szükségszerűség.

Községi autonómiát a Vajdaságnak!

Grol Milán parlamenti beszéde a vajdasági közigazgatás anomáliáiról — Leteszi mandátumát, ha egy kéttagú bizottság, amelynek egyik tagját ő, másikat a belügyminiszter jelöli ki, nem talál szabálytalanságot a szuboticei városházán Markusev védelmébe vette a szuboticei közigazgatást — Szócsata a belügyminiszter és Grol között a bajmoki jegyzőről

Heves jelenetek a parlament ülésén

Beogradból jelentik: A parlament csütörtöki ülésén Grizogono Pribicevics-pártinak egy javaslatával kapcsolatban nagy vita folyt az önkormányzati választásokról. A vitában többek között Grol Milán szuboticei demokrata képviselő is részt vett és részletesen nyilatkozott a vajdasági állapotokról. Grol célzást tett arra, hogy a szuboticei városházán is lehetne szabálytalanságokat megállapítani, mire Markusev Milán, a topolai járás radikális képviselője ezt a radikálisok elleni rágalomnak minősítette. Maga Makszimovics Bózsó belügyminiszter is néhány közbeszólással reflektált Grol vádjaira.

Az ülést, amely bővelkedett meglehetősen élénk jelenetekben, féltizen-egykor nyitotta meg dr. Pasarics alelnök, miután előzőleg a pártvezérek kollégiuma tanácskozott. Napirend előtt Zagorac titkár felolvasta Grizogono javaslatát a tartományi és járási önkormányzatokról szóló törvény módosítására.

Grizogono javaslatára a sürgősség kimondását kérte. Indokolásában előadta, hogy már 1919-ben, amikor először volt szó a tartományi és járási önkormányzati választásokról, sürgősnek jelentették ki a választások kiürását. Azóta hat év telt el és még mindig nem történt semmi ebben az ügyben. Annyit beszélnek a centralizáció ellen, hogy azt lehetne hinni, hogy nálunk is annyira ki van fejlődve az önkormányzati szellem, mint Angliában. Ezzel szemben tény az, hogy Szerbiában, különösen Dél-szerbiában, önkormányzati képviselőket csak úgy választhatnak meg, ha azok párttagsági igazolványt mutatnak fel. Likában a legtöbb községben komeszár működik a választások után is. Ha látjuk, hogy azokban a községekben, ahol már lejárt a választási határidő, nem folytatták le a választásokat, hanem a belügyminiszter továbbra is komeszárokat küld oda, akkor bajos a nemzet önkormányzati szelleméről beszélni. Az államigazgatás a központi szervek kezében van és csak azokat az ügyeket intézik el, amelyekben képviselők intervenciálnak. A kormánynak pontosan precizizálni kell azokat a pénzügyi eszközöket is, amelyekkel a tartományi önkormányzatok fenntarthatják magukat. Végül követelte Grizogono, hogy a választásokat még karácsony előtt tartsák meg.

Salics-Baljics muzulmáv Grizogo-

no javaslatát mellett szólalt fel. Rámutatott arra, hogy a kormány amikor átvette hivatalát, ünnepélyesen kijelentette, hogy le fogja folytatni a tartományi választásokat. A radi-

Grol Milán a vajdasági közigazgatásról

Grol Milán szuboticei demokrata képviselő szólalt fel ezután. Az önkormányzat — mondotta — egyike a legfőbb eszközöknek, amelyekkel az ország politikai és gazdasági viszonyait rendezni lehet. A demokrata párt nincs megelégedve a tartományok területi beosztásával, mint-hogy azonban most arról van szó, hogy a mostani helyzetnél valamivel jobbat teremtsenek, a demokraták is hozzájárulnak a tartományi választások lefolytatásához. Az a mód, amit Grizogono ajánl, nem természetes, mert

az önkormányzati szabadságok a községi önkormányzat szabadságával kezdődnek és így előbb le kell folytatni a községi választásokat azokon a vidékeken, amelyek ettől a szabadságtól meg vannak fosztva.

Az az ország, amelyben a polgár a saját községében nem szabad, nem demokrata ország.

Rátért ezután Grol a vajdasági állapotok ismertetésére. A Vajdaság — mondotta — már lázadzik az önkormányzati kérdés miatt.

A Vajdaságban az önkormányzatok kérdése nem politikai probléma, hanem a községek megmentésének jogi kérdése.

Vannak a Vajdaságban nagy községek, ahol megtörtént, hogy magas állású vezetőbiztosok börtönbe jutottak. Olyan nagy községben is, mint Szubotica, amelynek több mint százezer lakosa van, a nép vagyonnak milliói felett olyan emberek döntenek, akiket nem a polgárok választottak és a polgárok kénytelenek végignézni, hogy ezek az emberek az ő mandátumuk nélkül gazdálkodjanak a vagyonukkal.

Hajlandó lemondani mandátumáról, ha a szuboticei városházán egy vizsgálóbizottság, amelynek egyik tagját ő jelölné ki, a másikat pedig a belügyminiszter, nem találna szabálytalanságokat.

Markusev Milán: Akkor te rögtön

kális párt azonban — mondotta Salics-Baljics — nem törődik az önkormányzatokkal és a járási főnökök szinte abszolút hatalommal uralkodnak a területükön.

leteheted a mandátumodat, mert rágalmazod a mi embereinket.

Grol megismételte kijelentését, majd így folytatta:

A vajdasági községek felében vannak a közigazgatás körül börtönre érett bünesetek.

A községek felében olyan jegyzők működnek, akiket szabálytalanságok miatt néhányszor már elbocsátottak és azután újból alkalmaztak. Egy évvel ezelőtt szóvátettem a bajmoki jegyző esetét, de akkor a belügyminiszter kijelentette, hogy én a legjobb embereket támogatom. Most is elbocsátottak egy jegyzőt, akiről a belügyminiszter kijelentette, hogy egyike a legderekabb tisztviselőeknek.

Makszimovics Bózsó belügyminiszter: A mostani bajmoki jegyző nincs eltávolítva.

Grol: Majd lesz.

Makszimovics: Miért?

Grol: Ha a bíróság befejezte a vizsgálatot, amely azért indult meg a jegyző ellen, mert jogtalanul pénzbírságokat vetett ki. Nem beszélék azokról a jegyzőkről, akik pofozzák az embereket, mert ezt a belügyminiszter ur nem tartja bünynek.

Makszimovics: Ez nem így van!

Grol: A multkor elmondottam itt, hogy a bajmoki jegyző előhívott egy őrmestert és elrendelte, hogy pofozzon meg egy polgárt.

Makszimovics: Ha a mostani bajmoki jegyzőről van szó, akkor ez nem igaz! A mostani jegyző diplomás jogász.

Grol: Elismerem, hogy diplomás jogász, de a topcsideri komeszár is az, mégis pofoz ártatlan polgárokat és a helyén maradj, mert a minisztereknek vacsorákat rendez.

Makszimovics: Ezt még meglátjuk!

Grol azzal fejezte be beszédét, hogy elfogadja Grizogono javaslatát.

Moszkovljevics földmivespárti képviselő hangsúlyozta, hogy a tartományi választásokat már nyolc évvel ezelőtt kellett volna lefolytatni. Támadta a radikálisokat és a Radics-pártot, amelyek szerinte szabó-

tájják az önkormányzati választásokat.

A belügyminiszter válasza

Makszimovics Bózsó belügyminiszter beszélt ezután az ellenzék sűrű közbeszólásai közepett. Kijelentette, hogy a kormány az alkotmány és a törvények előírásait fogja alkalmazni az önkormányzati választásokat illetően.

Davidovics Liuba: *Önök nincs ioga az alkotmányról beszélni.*

Makszimovics: *Hát kinek van joga? Fogok is beszélni róla. Ön a saját nevében és ne a parlament nevében beszéljen.*

Egy hang az ellenzékéről:

Mi ezzel a Házzal összhangban működünk!

Makszimovics: Igen, igyekeznünk kell, hogy összhangban legyenek a többséggel. A kormány az önkormányzati választásokra vonatkozólag az alkotmány és a törvények előírásait alkalmazza.

A tartományi választások kiírása kész dolog és már csak egy formális határozatra van szükség.

Erről már a lapok is beszámoltak és ma Grizogono ugyanebben az ügyben javaslatot tesz. *Ez demagógia.* A kormány valódi munkát akar és nem a karzat számára szolgáló tullicitálást.

Grizogono visszautasította a belügyminiszternek azt az állítását, mintha az ő javaslata demagógia volna.

Makszimovics belügyminiszter emelkedett ezután ismét szólásra és válaszolt azokra a megjegyzésekre, amelyeket radikális képviselők tettek a topcsideri komaszár ellen. Kijelentette, hogy hajlandó az interpellációra válaszolni és a kellő felvilágosításokat megadni a parlamentnek.

Végül a többség ezután Grizogono javaslatát elutasította.

Vihar a boszniai agrárpörök körül

A parlament ezután áttért **Kulenovics** Dzsafer muzulmán képviselő javaslatára, amely szerint a boszniai agrárpörökben legfelsőbb fokozaton ne az agrárreformügyi miniszter, hanem a közgazdasági bíróságok döntenek. **Kulenovics** megindokolta javaslatát és élesen támadta az agrárreform-minisztériumot, különösen pedig **Radics Pavle** volt agrárreformügyi minisztert és **Andrics Vlada** agrárreformügyi államtitkárát.

Szerinte az agrárreformügyi minisztériumban az ügyeket pártszempontok szerint bírálják el és törvényellenesen működnek.

Erre a kijelentésre a kormány-pártok között nagy lármát támadt. Az ellenzék és kormánypárti képviselők heves szóváltásba keveredtek, miközben az elnök **Salics-Balicsot** kétszer is rendreutasította, majd írásbeli rendreutasításban is részesítette.

Sibenik agrárreformügyi miniszter válaszolt **Kulenovics** támadására és kijelentette, hogy a minisztérium már elkészítette javaslatát a boszniai agrárrendelet módosítására, ezért **Kulenovics** javaslatát nem fogadja el.

Felszólította a miniszter Kulenovicsot, sértéséért vállaljon bírói uton is felelősséget.

Kulenovics kijelentette, hogy nem volt a miniszterrel szemben sértő szándéka, de fenntartja azt, hogy az agrárreformügyi minisztériumban törvényellenesen működnek és ezt hajlandó a bíróság előtt is bizonyítani.

Andrics Vlada államtitkár éles hangon utasította vissza **Kulenovics** támadását és

azzal vádolta meg a muzulmán képviselőket, hogy nem törődnek a muzulmán parasztság érdekeivel.

Demetrovics Juraj **Pribicevics**-párti támadta az agrárreform-minisztériumot és felemlítette a legutóbbi noviszadi esetet, amikor a

dobrovoldjácok megtámadták az agrárhivatalt és kidobták a tisztviselőket.

Angyelinovics Grga demokrata a dalmáciai agrárviszonyokról beszélt. Amikor **Angyelinovics** szólásra emelkedett, a Radics-párti képviselők, akik tudvalevőleg bojkottot mondtak ki **Angyelinovics** ellen, az ellenzék derült-sége közben kivonultak a tereméből.

Trbics Vaszilij **Jovanovics**-párti a délszerbiai viszonyokról beszélt, miközben éles szóváltásba keveredett

a radikálisokkal és a Radics-pártiakkal. Az elnök **Trbics**et többször rendreutasította, azonban

Trbics, aki komitácsi vezér volt, temperamentumosan az asztalt ütve, utasította vissza az elnök figyelmeztetéseit.

Egy radikális képviselő közbekiáltására **Trbics** így válaszolt:

— *Maga marha!*

Trbics beszéde után a többség elvetette **Kulenovics** sürgősségi indítványát és az elnök az ülést félkettőkor berekesztette anélkül, hogy a parlament a napirendre áttért volna.

Elkészült a vádirat Pangalosz ellen

A vádpontok között szerepel a jugoszláv szövetségi szerződés büntös könnyelműséggel való megszegése is

Athénből jelentik: A Pangalosz volt köztársasági elnök ellen vezetett vizsgálat befejezés előtt áll. **Kondilisz** miniszterelnök megkapta az athéni főügyészségtől a vádiratot Pangalosz és társai ügyében.

A volt diktátort elsősorban azzal vádolja az ügyészség, hogy a hatalmat erőszakos eszközökkel magához ragadta, a jugoszláv szövetségi szerződést büntös könnyelműséggel megszegte és a görög tengeri flottát részben leszerelte, ami által az ország biztonságát veszélyeztette.

További vádpont Pangalosz ellen, hogy 1925-ben a törvényes uralmat puccsal megdöntötte és a diktatura ideje alatt eltiporta a népszuverénitást elvét, visszamenő hatállyal bevezette a

halálbüntetést, a személyi és sajtószabadságát rendeleteivel súlyosan megsértette és

vétett a népszövetségi egyezmény ellen, amikor bolgár területeket anektált a Népszövetség megkérdezése nélkül.

Ezenkívül különféle egyezmények megkötésével is vádolják Pangaloszt és kormányának tagjait, valamint különböző állami megrendelések és szállítások lebonyolításával, amelyekre az államnak nem volt szüksége.

Az ügyészség kéri a **Kondilisz**-kormány, hogy intézkedjék Pangalosz és társainak bíróság elé állítására vonatkozólag,

mert csak ez lehet a biztosíték arra, hogy a jog és a morál helyreálljon az országban.

Keleti Népszövetség

Barátsági szerződés készül Törökország és Kína között

Párisból jelentik: Diplomáciai körökben óriási feltűnést kelt a **Petit Parisienne** konstantinápolyi tudósítójának az az érdekes jelentése, amely szerint

Kína moszkvai nagykövete néhány nap óta rendkívül fontos küldetéssel Angórában tartózkodik.

A dolog megértéséhez tudni kell, hogy Moszkvában legutóbb tárgyalások voltak az ottani kínai és török követek között és hogy

Kína és Törökország közt ba-

rátsági szerződés készül.

Abból a körülményből, hogy a barátsági szerződésre vonatkozó első tárgyalások Moszkvában folytak és a szovjetkormány egyengette a tárgyalások útját, sokkal szélesebbkörű tervre lehet következtetni. A török főváros diplomáciai köreiből úgy tudják, hogy

az orosz szovjetkormány keleti Népszövetséget akar létrehozni, amelynek Szovjetország, Kína, Törökország és Afganisztán lennének a tagjai.

A jugoszláv szokolisták nem vesznek részt a zagrebi Strossmayer-ünnepélyen

Kinos affér a jugoszláv szokolszervezetek és a szoborbizottság között

Zagrebból jelentik: A jugoszláv szokolegyesület és a Strossmayer-szoborbizottság között **kinos affér** támadt, amelynek előreláthatólag még súlyos következményei lesznek.

A Strossmayer-szoborbizottság tagjai legnagyobb részben egyének, akik politikai felfogásban igen közel állnak a horvát föderalistához. Ez kitűnt már akkor, amikor a szoborbizottság megállapította azt az emlékszóveget, melyet a szobor talapzatára fognak bevésni. Ebben a szövegben a bizottság tagjai gondosan kihagyták azt, hogy Strossmayer jugoszláv eszmékért küzdött, nem említették a felszabadulás és egyesülés tényét, sőt tapintatlanul azt is elfelejtették megemlíteni, hogy a szobor leleplezése **Alekszandar király uralkodásának idején történtik**. Már ez az emlékszóveg is kinos meglepetést keltett Zagrebben azokban a körökben, ahol Strossmayer-emlékünnevet, mint a jugoszláv állam és a jugoszláv nép ünnepét szerették volna megünnepelni, de tetézte a kinos hatást az az incidens, amely a napokban játszódott le a szo-

borbizottság és a jugoszláv szokolszervezetek között.

A jugoszláv szokolszervezet vezetői nemrégiben felkeresték **Manojlovics** Gábort, a jugoszláv szokolakadémia elnökét, akitől információkat kértek arra vonatkozólag, hogy a szobor leleplezési ünnepélyén a szokolszervezet milyen szerepet fog betölteni. **Manojlovics** a küldöttséget a szoborbizottsághoz küldötte, amelynek vezetője kategórikusan kijelentette, hogy a jugoszláv szokolszervezet testületileg nem vehet részt az ünnepélyen, legfeljebb öttagú küldöttséggel képviselheti magát, bár, mint a szoborbizottság elnöke kijelentette, a bizottság ezt nem tartja kívánatosnak, mert szerinte olyan eseményeknek lehet felidézője, amelyek kikerülését a király jelenté- tere való tekintettel különösen fontosnak tartják. A küldöttség nagy felháborodással vette tudomásul a szoborbizottság elnökének kijelentését és közbenjárására bizonyos köröket, amelyek a kormány politikáját követik, azt igyekeznek keresztülvinni, hogy a Strossmayer-emlék-

ünnep állami jellegét, tekintettel a szoborbizottság tapintatlan és hazafiatlan működésére, szüntessék meg és az ünnep kizárólag társadalmi jellegű ünnep legyen.

Érdekes, hogy a szoborbizottság a horvát szokolszervezetek valamennyi csoportját felszólította, hogy a Strossmayer-ünnepélyen minél nagyobb számban képviseltessék magukat.

A noviszadi gőzkomp felborított egy csolnakot

Az utasok a vízbe estek — Egy hordó bor eltűnt

Kovácsevics **Doszitej** noviszadi állatorvos szerdán délután Ribnyákon egy 486 literes hordót csolnakba rakatott, hogy azt áthozza Noviszadra. A Dunán nagy szél dühöngött, mikor **Kovács**evics másodmagával a csolnakba szállt. Alig indultak el, a csolnakban ülők már látták, hogy nem birkóznak meg a viharral és mert visszatérni már nem tudtak, a petrovaradini part mentén maradtak.

Amikor leértek a Petrovaradin és Noviszad között közlekedő gőzkomphoz, a gőzkomp ép indulóban volt, **Kovács**evics állatorvos jajveszékelve segítségért kiáltott és bár a gőzkompon hallották a segélykiáltásokat, a gőzkomp nem állt meg és így elkerülhetlenné vált az összeütközés. A csolnak felborult, a bennülők a Dunába estek, ahova beletördelt a hordó boris.

A gőzkomp még akkor sem állt meg és csak a paronállók segítségével tudott **Kovács**evics állatorvos és a vele volt kísérő a jégheideg Dunavízből kimenekülni. A hordó bor azonban a Dunába veszett. **Kovács**evics **Doszitej** 500 dinár jutalmat tűzött ki annak, aki a hordó bort visszahozza.

A rendőrség értesítette a dunai állomásokat, hogy egy hordó bor uszít a Dunán, mert attól félnek, hogy a gazdátlan hordó a hajózást veszélyezteti.

A bácskai kender

A kendertermeők érdekeik védelmére szövetkezze be tömörülnek

Szomborból jelentik: A bácskai kendertermelők csütörtökön délelőtt Szomborban a gazdasági egyesület székházában népes értekezletet tartottak, amelyen a kendertermelés problémáit beszélték meg. Az értekezleten, amelyen **Laskovics** Szevén elnökölt, **Szombor**, **Sztaribecse**, **Szonta**, **Priglevica**-szveti **Iván**, **Odzsaci**, **Novoszele**, **Torzsa**, **Gákovó** és **Temerin** termelői vettek részt.

Nagy elkeseredéssel tárgyalt az értekezlet azokról az anomáliákról, amelyek a gyárak részéről érték azokat a termelőket, akik a termésre előleget vettek föl. A gyárak ezekkel a termelőkkel szemben az átvételnél különböző kifogásokat érvényesítenek csak azért, hogy az árban engedményeket érjenek el. Az értekezlet kívánatosnak tartja, hogy a jövőben kendertermeléssel csak azok a gazdák foglalkozzanak, akik nem szorúlnak rá, hogy a gyáraktól előlegeket kérjenek. Kimondták azt is, hogy a termelők a jövő gazdasági évtől kezdve csak kikészített kenderi adnak el, nem pedig kenderkórót. A termelők érdekeinek megóvására szövetkezzebe tömörülnek. A szövetkezet november 7-ikén tartja alakuló gyűlését Szomborban. A szövetkezet alakulási és szervezési költségeihez minden termelő holdankint tíz dinárral járul hozzá.

A szövetkezet célja az volna, hogy a termelés és a forgalomba hozatal terén egységesen járjon el. A jövőben minden termelő a megállapítandó egységes fajtájú kenderi termelne, amely mint »bácskai kender« kerülne forgalomba a világpiacon. Az eladást is a szövetkezet végezné s a termelők a termelt áru értékének ötven százaléka erejéig előleget kaphatnának a szövetkezet utján a Narodna Bankától.

A kendertermelők remélik, hogy mozgalmunhoz valamennyi bácskai kendertermelő csatlakozik.

KISEBBSÉGI ÉLET

A román liberális párt végrehajtóbizottsága a napokban ülést tartott, melyen résztvettek az erdélyi és besszarábiai szervezetek képviselői is. Az egyik erdélyi delegátus az ülésen azt az előterjesztést tette, hogy a liberális párt intranszigenz nemzeti politikát folytasson és ha a választásokra kerül a sor, ne kössön paktumot a kisebbségekkel, hanem inkább román ellenzéki pártokkal. Bratianu Jonel pártvezér, volt miniszterelnök az erdélyi delegátusnak nyomban válaszolt és kijelentette, hogy nem helyeselheti a felszólaló álláspontját, mert ezzel a módszerrel a kisebbségeket csak egymással való szolidaritásba kényszerítik. A helyes az volna, ha a kisebbségek az egyes román politikai pártok kereteibe olvadnának be, de ha a legközelebbi választásokon újra önálló kisebbségekként jelentkeznek, úgy a liberális párt ismét kartelt fog velük kötni, akárcsak a jelenlegi kormány. A volt miniszterelnök álláspontja eleinte meglepetéssel találkozott, de végül is általános helyeslés fogadta szavait.

*

Ujabb illetőségi botrány foglalkoztatja Szlovénia magyarországi. A botrány előidézője a pozsonyi városi hatóság, mely tulságosan hidegen kezeli a lex-Derert. Pozsonyban tizenhét esztendeje élt Németh József munkás, feleségével és két gyerekével. Ez év májusában közzétették Némethel, hogy állampolgársági kérelmét sem intézték el kedvezően, ezért el kell hagynia a köztársaság területét. Röviden: a munkáscsaládot áttették a határon Magyarországra, ahol azonban nem tudták visszaszerezni állampolgárságukat. Németh pár hónapi magyarországi tartózkodás után visszatért Pozsonyba, ahol munkába állt. A napokban detektívek kopogtattak Némethék lakásán és felszólították a családfőt, hogy kövesse őket a rendőrségre. A városházán közzétették a munkással, hogy haladéktalanul kiutasítják és ennek megtörténteig — őrizetbe veszik.

*

A román kormány legutóbbi ülésén Bucsan miniszter részletesen ismertette a kisebbségek vezéreinek a legutolsó napokban előterjesztett kívánságait, amelyek főként iskolakérdésekre vonatkoztak, véglegesen nem döntött, de megköszön. A minisztertanács, a lapok szelvénye Bucsan minisztert, hogy a tárgyalásokat a kisebbségekkel tovább folytassa.

*

A konkordátum, melyet Románia kötött a Vatikánnal, előírja, hogy a kormány köteles támogatni az erdélyi katolikus egyházat. A Lupta szerint a kultuszminisztérium hetven millió lejt irányított elő a kisebbségi egyházak segélyezésére; ebből az összegből a katolikusok harminc, a reformátusok husz, a zsidók tíz és luteránusok husz millió lejt kapnak. Ebben benne van a papí özvegyek és árvák segélyezése, a papok fizetési pótléka és a különböző fentartási és reprezentációs költségek.

*

Az erdélyi kisebbségeknek legfőbb panasza: az iskolakérdés. Petrovici közoktatásiügyi miniszter egyre-másra tiltja ki a magyar anyanyelvű zsidó tanulókat a magyar iskolákból. A kitalások főleg a katolikus felekezeti iskolákat sújtja, melyek tanulólétszámuk tekintélyes részét elveszítették. A katolikus egyház egyik vezetője az egyházak álláspontjáról így nyilatkozott:

— Most jövők a katolikus statustól, melynek fenhatósága alá tudvalevőleg az összes erdélyi magyar iskolák tartoznak és ahol kijelentették előttem, hogy a katolikus státus, a legvégsőig ellent fog állni minden esetleges törvénytelenségnek és szigorúan tartani fogja magát a tanszabadságot biztosító törvényhez, valamint a magyar pártok a kormánnyal kötött paktumához. A státusnak az az álláspontja, hogy ha a tanügyi kormány a törvénytelenségre támaszkodik, akkor neki viszont igazán

jogában van a törvényre támaszkodni. A visszautasított tanulók nem hagyták még el a katolikus intézeteket és a státus nem is engedi, hogy elhagyják. Az összes zsidó tanulók, akik a katolikus magyar iskolákba beiratkoztak, ma is odajárnak és látogatják az előadásokat, annak ellenére, hogy legnagyobb részüknek nem ismerték el a felvételt. A státus nem tekinti végérvényesnek a visszautasításokat és bizik benne, hogy vagy Petrovici miniszter előtt, vagy a parlamentben érvényt fogunk tudni szerezni jogainknak.

Az angol gyarmatok ratifikálják a locarnói szerződést

A brit birodalmi konferencia külpolitikai vitája

Londonból jelentik: A Daily News a birodalmi konferencia külpolitikai vitájával kapcsolatban arról értesül, hogy az egyes államok kormányai közt végleges megegyezés jött létre a locarnói szerződés ratifikálása ügyében és így ez a kérdés is végleges rendezést nyer.

A brit birodalmi konferencián szóba kerül Szovjetország és Olaszország kérdése is. Ugy a szovjetnek, mint a fasizmusnak számos

ellenfele van a gyarmatok miniszterelnökei között és így az ebben a kérdésben meginduló vita hevesnek ígérkezik.

Pénteken az admirális terjeszti elő a birodalmi konferencián a flotta-kérdéseket és szombaton a La Manche-csatornán a gyarmatok miniszterelnökeinek tiszteletére flottatüntetést lesz, amelyben az angol vizeken időző valamennyi flottaegység résztvesz.

Fel akarják támasztani a monarchiát

Fantasztikus terv Ausztria és Magyarország egyesítéséről Albrecht uralkodása alatt

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai munkatársa a következő fantasztikus tervet közli lapjában:

Miután a thoiry-i politika alapja meggingott és szó sem lehet arról, hogy a német birodalmi kötvényeket Németország amerikai piacon értékesítse a francia frank stabilizálása céljából, Briand a későbbi tárgyalások folyamán azon az alapon kereste a megegyezést Németországgal, hogy

Németország nem csupán ilyen névelés ígérettel, hanem törvényben mondjon le Ausztria csatlakozásáról

és kötelezze magát arra, hogy még békés eszközökkel sem fog igyekezni a lengyel határ módosítására. Ez a terv is kutba esett azonban, mert Briand megbizonyosodott arról, hogy Németország nem hajlandó eléget tenni egyik követelménynek sem.

Ilyen körülmények között a francia diplomácia olasz támogatásra számítva azon a megoldáson dolgozik, hogy Ausztriát és Magyarországot katolikus és egységes monarchiává egyesítse Albrecht főherceg uralkodása alatt.

Albrecht főherceg lenne Ausztria császára és Magyarország királya, a közös monarchia pedig biztositókat nyújtana arra, hogy Ausztria nem fog Németországhoz csatlakozni.

A terv Briand agyában fogamzott meg, de

Páris és Róma közt még nem sikerült a kérdésben megegyezést létrehozni.

mert Olaszország jobbnak látná, ha Magyarország önálló és erős monarchia lenne, viszont Franciaország a kettős monarchia létrejövételében látta megnyugvást.

A jugoszláv-magyar megegyezés első állomása a dunai Locarnónak

Mitileanu román külügyminiszter nyilatkozata a készülő jugo-zláv-magyar döntőbírósi szerződésről

Bukarestből jelentik: Mitileanu külügyminiszter fogadta a sajtó képviselőit, akik előtte nyilatkoztak az aktuális külpolitikai kérdésekről.

A miniszterelnök mindenekelőtt megcáfolta a román-magyar perszonálunió tervéről elterjedt híreket.

— A román-magyar perszonálunió — mondotta — a fantáziák birodalmába tartozik. Nekem semmi tudomásom nincs, de nem is lehet arról, hogy ilyen természetű tárgyalások folytak volna, vagy folynának jelenleg Románia és Magyarország között.

A jugoszláv-magyar tárgyalásokról Mitileanu a következőket mondotta:

— Tudomásom szerint Magyarország és Jugoszlávia között kölcsönös békét szolgáló és célzó tárgyalások vannak folyamatban. A bukaresti kormány, teljesen informálva van a két ország közötti viszony jelenlegi helyzetéről és érdeklődéssel kíséri a tárgyalások menetét. Románia csak örvendeni tud az ilyen természetű politikai eseményeknek, mert azok Közép-Európa békéjét szolgálják. Ami a magyar-jugoszláv perszonáluniót illeti, úgy vélem, hogy egy nagyon távoli és bizonytalan ügy, melynek ténybeli alapjait még nem látom kibontakozni. Megjegyzem azonban, hogy a kisanant egyes államai részéről történő külpolitikai akciókról a

szövetséges államoknak természetesen előzetes tudomással kell bírniok.

— Egy magyar-jugoszláv egyezmény nyel kapcsolatban mi Románia álláspontja? — kérdezték az újságírók.

— Ha az egyezmény — mondotta a külügyminiszter — a békét célozza, akkor Románia természetesen örömmel nézi a közeledést, mert egy ilyen természetű egyezés alapja lehet a Duna-mederben történő fontos változásoknak. A magyar-jugoszláv tárgyalásokat már úgy lehet tekinteni, mint a locarnói eszme első állomását a Duna-medencében. A Duna az a néma propagatőr, a mely elemi erővel utálja egymásra a partjai mentében fekvő országokat. Romániának jelszava a béke: mi ebből a szempontból figyeljük a jugoszláv-magyar egyezkedést és semmi okunk sincs arra, hogy ne járjunk hozzá, ha ez a béke érdekeit szolgálja.

— Mi a jelenlegi helyzet Románia és Magyarország között?

— A két ország között a viszonyok normálisak. Románia külpolitikájának az a főelve, hogy minél nagyobb területen szolgálja a béke gondolatát. Ha ezt a tendenciát Magyarország is akceptálja, akkor semmi akadálya sincs annak, hogy még a legtávolabbi vonatkozásban is a legteljesebb harmonia fejlődjön ki a két ország között. Természetesen a két ország háború előtti viszonyát még

nem sikerült teljesen helyreállítani; sok függő kérdés áll még fenn, melyek a trianoni békéből folynak és amelyek még megoldásra várnak. Lehetséges az is, hogy egy mindenre kiterjedő, végleges szerződés jöjjön létre Románia és Magyarország között; Románia minden esetre készen áll, hogy ezt a lépést megtegyje.

Mitileanu végül kijelentette, hogy a Románia és Bulgária közti viszony is lényegesen megjavult.

Jeritza Mária férjét végrendelet hamisítással vádolják

Bécsből jelentik: A bécsi társaságot érdekes örökösödési botrány foglalkoztatja. Egy bécsi nagyiparos, Schenk Róbert följelentést tett báró Popper Lipót nagybirtokos, Jeritza Mária férje ellen, akit azzal vádol, hogy elhunyt édesapjának végrendeletét megsemmisítette. Az öreg Popper Lipót báró néhány év előtt halt meg és negyvenkét milliárd osztrák korona vagyont hagyott hátra. A vagyont három fia, Lipót, Lajos és Frigyes örökölte, míg az oldalági rokonok semmit sem kaptak.

Schenk Róbert azzal vádolja báró Popper Lipótot, hogy a végrendeletet eltüntette, mert az öreg Popper őt a vagyomból kitagadta és hivatkozik arra, hogy az öreg báró már évek óta nem volt beszélő viszonyban a fiával. Schenk már egy évvel ezelőtt megbízta dr. Blech bécsi ügyvédet, hogy tegyen feljelentést Popper ellen, de az ügyvéd, aki Jeritzával és férjével jó viszonyban van, egy év óta halogatta az ügyet. Schenk most az ügyvédet is följelentette.

Az angol szakszervezetek békülékenységre akarják bírni a bányászokat

Hicks belügyminiszter megfenyegette a bányászövetség főtákarát

Londonból jelentik: Az angol sajtó a bányászsztrájk közeli befejezését illetően csütörtökön már kevésbé optimistikusan ír, mint előző napon, mert

hivatalos helyen megcáfolták azokat a híreket, amelyek szerint a kormány új közvetítő akcióra határozta el magát.

A Daily Express értesülése szerint az általános szakszervezeti szövetség főtanácsának és a bányászövetség végrehajtóbizottságának külsőben álló együttes konferenciáján a Trade Union vezetői mindent meg fognak tenni, hogy a bányamunkások vezéreit eddigi rideg álláspontjuk feladására bírják.

A lapok megállapítják, hogy a bányászövetség végrehajtó bizottságának legújabb akciója, a haditanács máris teljes hiaskót vallott és a haditanács sztrájkpropagandája épp ellenkezőjét érte el annak, mint amit a végrehajtóbizottság céljaul kitűzött, mert

napról-napra több bányász tér vissza munkahelyére.

Hicks belügyminiszter szerdán Aylesburyban beszédet mondott, a melyben azt a reményét fejezte ki, hogy

a bányászsztrájk már nem tart hat soká és rövid idő múlva valamennyi bányamunkás minden külső kényszer nélkül visszatér munkahelyére.

Hangsúlyozta a belügyminiszter, hogy a kormány szilárdan el van határozva arra, hogy a dolgozó bányamunkásokat minden körülmények közt megvédelmezi. Ha Cook főtákar azt mondja a bányamunkásoknak — mondotta a belügyminiszter — hogy a haditanácsnak tartoznak engedelmességek és nem a kormánynak, úgy a bányászövetség főtákará rövidesen rá fog jönni arra, hogy a kormánynak minden eszköz rendelkezésére áll akaratának érvényesítésére.

Nem tünt el csak részeg volt

Jelentkezett a rendőrségen a keresett suboticei vasutas

A suboticei rendőrség bünygyi osztálya csütörtökön nyomozást indított egy vasutas titokzatos eltűnése miatt. Csütörtökön éjjel egy óraker a városi rendőrség ügyeletén megjelent Cankovics Miodrag rendőrkapitány előtt Bartha Verona hatodik körű kocsmárosné és előadta, hogy Szaulics Márkó vasutas, akivel közös háztartásban élt, kedd reggel nyomtalanul eltűnt.

Szaulics kedden hajnalban hazament, sietve átöltözött és eltávozott. Az asszony rémülten vette észre, hogy Szaulics arca, keze és ruhája véres, de sebesülést nem látott rajta. Megkérdezte tőle, hogy hol járt és honnan ered a vér, mire a férfi szaggatottan csak ennyit felelt:

— Hallgass. Nagy baj van... oda-künn fekszik... halott...

Amint ezeket a szavakat kimondta, még mielőtt meg lehetett volna akadályozni, kirohant a szobából. Azóta nem jelentkezett. Szaulics inge és ruhája, amit levetett, tele van vérfoltokkal, amiből az asszony azt következteti, hogy Szaulics az uccán összeverekedett valakivel, akit aztán leszurt.

Cankovics Miodrag rendőrkapitány az asszony előadása alapján azonnal megindította a nyomozást és a detektívek még az éjszaka folyamán kutatni kezdtek Szaulics után, de nem sikerült rejtekhelyét felfedezni.

A rendőrség bünygyi osztályához csütörtökön délelőtt került az ügy és Momirovics Veljko dr. utasítására a detektívek nagy apparátussal kezdtek hozzá a nyomozáshoz. Mindenki titokzatos büntényre gondolt, annál is inkább, mert a gyilkosnak vélt ember két napig nem jelentkezett sem a lakásán, sem szolgálati helyén, a vasuton.

A detektívek lázas munkáját azonban félbeszakította Szaulics Márkó váratlan megjelenése a rendőrség ügyeletén. Szaulics csütörtökön délelőtt tizenegy óraker, miután tudomást szerzett arról, hogy a rendőrség keresi, önként jelentkezett. Előadta, hogy ő is feleségtől értesült a történetéről. Nem tud-

ja, mi történt vele és semmire sem emlékszik vissza, mert részeg volt. Amikor megmutatták neki véres ingét és ruháját, csodálkozva nézett a ruhadarabokra és határozottan kijelentette, hogy semmire sem emlékszik.

Kihallgatása után a rendőrség szabadon bocsátotta, de a nyomozást tovább folytatja. Valószínűnek látszik, hogy Szaulics valakivel összeverekedett, amit bal szeme alatti véraláfutások és a véres ruha is igazolni látszik.

Tízévi fegyházra ítélték a sztarakanizsai apagyilkost

A semmitőszék jóváhagyta a törvényszék és a tábla ítéletét

Noviszadról jelentik: Érdekes bűnpört tárgyalta csütörtökön a noviszadi semmitőszéken Dimsics Alekszander elnök tanácsa.

Múlt év szeptember 3-án a Sztarakanizsa határában levő Bogaras-pusztán, a szállások közötti dűlőn Parti József tizennyolc éves fiu fejszecsapásokkal megölte apját, Parti Elek gazdálkodót.

A gyilkosság után a fiu önként jelentkezett a csendőrségen, ahol elmondta, hogy nem bánta meg véres cselekedetét, mert az apja nem vallotta fiának, folyton üldözte és kis gyerek korában rugdosta és kutyának nevezte. Az apja rosszul bánt anyjával is, sőt másik két testvérét is állandóan üldözte, ütötte-verte. Iszákos volt, aki egész pénzét a kocsmába hordta. Amikor a család az asztalhoz ült, az apja az enni-valót odadobta neki a padkára és sohasem engedte az asztalhoz ülni. Gyakran az anyját is elkergette az asztaltól. A fiúnak az istállóban kellett aludnia, 1925 januárjában apja elzavarta a háztól és előbb botlalt, majd baltával kergette ki és mikor a fiu apja elől futott, az apa a baltát utána dobta, szerencsére azonban nem találta el.

A fiu ezután elment hazulról és egy közeli tanyára költözött, ahol csordás lett és csak akkor ment haza, amikor az anyja annak jelöl, hogy az apa nincs otthon. *fehér lepedőt akasztott a háztetőre.* Később visszament Bogarasra és anyja sirva mondta neki, hogy apja milyen rosszul bánt mindannyiukkal, mire a fiu elhatározta, hogy megveri apját. Eközben pillantott meg egy baltát, amelyt szinte öntudatlanul felkapott és elrejtette a kukoricásban. Ezután elment nagynénjéhez és ott lefeküdt, de nem tudott aludni. Valamit forralt agyában, de még akkor nem

alakult ki az elhatározása. Másnap, amikor megtudta, hogy apja a kukoricás mellett fog elmenni, kiment oda, megragadta a baltát és kiállt a kukoricás elé, az apját várni, s hogy az öreg Parti fel ne ismerje őt, kendőt kötött az arcára. Nemsokára jött az apja kocsin. Amikor találkoztak, a fiu hangos »dicsérentessék«-kel üdvözölte. Parti Elek rosszat sejtve, a lovak közé csapott és a lovak ügetni kezdtek. A fiu a kocsit után futott és amikor a saroglyához ért, a fejszét a kocsihoz dobta. Ezután maga is felugrott a kocsihoz anélkül, hogy apja észrevette volna. A kendőt ledobta a szeméről és a fejsze fokával kétszer hátulról fejbevágtá apját, aki lefordult az ülésről, mire ő még néhányszor rá-sújtott. A lovak vad vágatással futni kezdtek és felfordították a kocsit, amelyből az apa és fiu is kiestek. Ekkorra odaértek testvérei, akiknek elmondta, hogy megölte apjukat, hogy megszabaduljon az üldözésektől.

A bíróság előtt kihallgatott tanúk valamennyien igazolták, hogy a meggyilkolt brutális, családját bántalmazó, durva ember volt.

A suboticei törvényszék 1925 november 12-én a vádlottat előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság büntetésében mondotta ki bűnösnek és tízévi fegyházra ítélt. Az ügyész megnyugodott, de a vádlott és védője felebbztek. A felebbviteli bíróság ezévi május 15-én helybenhagyta az elsőfokú ítéletet. A noviszadi semmitőszék csütörtökön elvetette a védő semmisségi panaszt és az ítélet indokolásában enyhítő körülménynek vette a vádlott fiatal korát, a meggyilkolt brutális természetét, ellenben súlyosító körülménynek vette azt a vadállatfas kegyetlenséget, amellyel Parti József a gyilkosságot végrehajtotta.

A szombori ál-kijáró

háromnegyedmiliót csalt össze Bulgáriában és Ausztriában keresik Obradovics Momcilonót

Szomborból jelentik: A Szombor-környéki falvak teleplezett szélhámosának, Obradovics Momcilonak ügyében a nyomozó hatóságok most már pontosan megállapították, hogy csak Kolut község lakosságától 130.000 dinárt csalt ki, a többi községeket pedig összesen hat-hétszáz ezer dinárral károsította meg. Az egyes elintézésért átlag négy-tíz ezer dinárt számított és eleinte valóban el is intézett néhány ügyet. Ezért a falvak lakossága nagy bizalommal viseltetett iránta és ezt a bizalmat csak növelte azzal, hogy az első időben azoknak a pénzét, akiknek ügyét nem tudta elintézni, visszafizette. Így közönséges nyugta ellenében több ezer dinárt bíztak rá a falusiak.

Dr. Bekljanov Jovan szombori ügyvéd, aki mint jelentettük, Beogradban járt, hogy a szélhámos előéletét leleplezze, Popovics Glisa beogradi rendőrfőnökkel is tárgyalta és a rendőrfőnök kijelentette, hogy Obradovics régi ismerőse a beogradi rendőrségnek, egész dosszié van szélhámoságairól, mindaddig azonban nem lehetett ellene eljárni, mert senki sem tett ellene feljelentést. Obradovics tekintélyes zagrebi családból származik és a háboru előtt az osztrák-magyar hadseregben szolgált. Önkéntességi évének letelte után, mint számvevő altiszt a hadseregben maradt, majd a háborúban az orosz frontra került. Hamarosan fogságba esett és dobrovoljac lett és harcolt a szaloniki-i fronton. A háboru után továbbra is tagja maradt a hadseregnek és előbb Szuboticián, majd Noviszadon szolgált. Noviszadon szabálytalanságokaf követett el, amiért őrizetbe vették és a petrovaradini katonai fogházban egy évig ült vizsgálati fogságban. Szabadlábrahelyezése után előbb újságíró lett, majd Szomborba költözött, ahol csalásokról élt.

Valószínűnek tartják, hogy a nagystilű szélhámos Bulgáriába, vagy Ausztriába szökött és a beogradi rendőrség mindkét ország rendőrségéhez körözölevelet küldött ellene.

Sorstragédia

rt.: Illés Endre

A szűk udvart felhíntették sárga homokkal, a csenevész fák alá néhány padot állítottak.

Ragyogott a juniusi nap.

Köröskörül az erős, éles fényben a kopott zárdafalak még kopottabban meredeztek.

Délelőtt tizenegy óra volt.

A padokon már szép számmal ült a közönség. Divatos nyári színekben. Selyemben, grenadinban, vászonban. Nők. Mind kiöltözve s mind izgatottan. Ide-oda hajladoztak, egymást vigyázták, a ruhájukon igazítottak még valamit, beszélgettek.

Egyszerre azután elhalt a zsvivaj. Az udvarra vezető lépcsőkön megjelent egy kislány. Mögötte feltűnt a többi is. Feketeruhás, fehérfőkötős nővér lépkedett mellettük, ütemverője szigoruan csattogott.

Egy-kettő... egy-kettő...

A kislányok libasorban, pirulva, ütemesen jártak körül az udvaron. Kicsiny ajkukról halkán, elfogódva szállt az ének.

Itt van a nyár, a meleg nyár.

Eget forrón a napsugár.

A nővér is velük énekelt, de a dallam sehogysem tudott szárnyat bontani.

Végül felsorakoztak. Fiatalon, kilencévesen, frissen feladott, kék matrözruhácskákban. Szőkén, barnán, tavaszosan. Mosolyogva. Szívükben remegve dobolt a piros izgalom: tornavizsga.

A szülők előrehajoltak, a kis lány-szemek lázasan visszaragyogtak. Összevillantak az egymáshoz tartozó tekintetek.

De az ütemverő már csattant is. — Párokba szakadozz!

És erre minden második kislány hátraugrott, minden második pár oldalt lépett.

— Fedezz!

Kifogástalan, takaros négyszögben állott a kis csapat az udvar közepén.

Egy pillanatig pihentek.

Azután megkezdődött a szabadgyakorlat.

Egyszerre lendült a magasba a sok kis kar, egyszerre hajolt meg a sok kis derék, egyszerre dobbant le a sok kis láb.

Az ütemverő fáradhatatlanul csattogott.

Egy-kettő... egy-kettő... egy-kettő...

Egyenletesen pirultak át a kis arcok.

— Jobbra át!

A hátsó sorban, ebben a pillanatban, az egyik szőke kislány egyszerre valami réttenteset érzett. Halk csattanás hallatszott, utána rögtön vízszintes ránc húzott el a térde alatt a harisnyáján. Az izgalom egyenesen a szívére futott: elszakadt a harisnyakötője.

— Jaj Istenkém... mi lesz?

Tegnap ő nyerte a próbaverse-nyen a stafétát.

— Mi lesz... mi lesz...?

Gépiesen, lélektelenül mozgott, a ránc mind érezhetőbbé vált, már nem is látott semmit. Egyszerre csak felriadt: egy félfordulattal maradt el a többiektől.

De már énekelték.

Zöld erdőben gyöngyvirág

Ó, be szép a nagyvilág!

Mozdulatlanul állt a csapat: né-

hány perccel eltolódott a szörnnyü leleplezés.

A szőke kislány óvatosan a bal térdéhez nyult: harisnyakötője a kezében maradt.

Göröcsösen szoritotta ököibe a kezét.

Az ének véget ért s a lélektelen ütemverő kegyetlenül felcsattant.

— Futólépés... körbe!

Egy-kettő... egy-kettő...

A sor megindult.

— Cica, csuszik a harisnyád!

Valaki kuncogott hátul.

— Jaj... már észrevették!

A kislány a baljával lenyult: felrántotta a harisnyáját. És futott: tovább... tovább... Nem volt segítség.

Már a közönség közül is többen észrevették. Zavar, nevetés, sugdosás támadt.

A harisnya már régen a térde alá csuszott: a kislány lehunyta a szemét, futott tovább.

De az ütemverő keményen csattant:

— Állj!

A sor megállt.

— Hajós... állj ki!

A nővér hidegen rendelkezett.

A kislány felrántotta a harisnyáját, könnyörögve, könnyben uszó szemmel nézett fel.

— Tisztelendő nővér... a stafétát... tegnap én nyertem a stafétát...

— Állj ki!

Egy-kettő... egy-kettő...

A sor már indult is.

A szőke kislány mellett elrohantak a többiek: ő kívül maradt a nagy körön. Kívül a stafétán, a boldogságon, az izgalmon. Kívül egy év legszebb napján, kívül minden szép-

ségen.

A magasban elsötétült a felhőtlen, tiszta nyári ég.

És megindultak: hulltak-hulltak is már bő záporozással a könnyek. A kiszabaduló fájdalmak ezüstös fátylan át a kislány gyűlölködve pillantott a nővér felé.

Minden fájdalmát, könnyét, elkeseredését egy névből zsufolta:

— Harkály Vera... Harkály Vera... — sziszegte a titkos, rettegett gunynevét.

Már nem bánt semmit. Félhalkan ismételtette:

— Harkály Vera!

Mereven, égő, izzó szemmel nézett a nővérré.

Ugy érezte: ő az oka mindennek. De a szavak elporzottak.

A szomszédban mély kondulással terjesztette ki szárnyait a déli harangszó.

Tizenkét óra volt.

Az élet rohant a maga sinein. Zugott, morajlott a nagyváros. S egy anya már második napja nem tudott ebédet adni a gyerekeinek. Egy férfi átvette magát a hid karfáján. Valahol kinyitották a gázcsapot. Pohár vizben méreg oldódott.

És egy kislány sirt... sirt... keservesen sirt...

Elvonult a sarokba, a falnak fordult, fejét a karjaira hajtotta: úgy sirt.

Majd lassan felpillantott... Egy széndarab feküdt mellette a földön. Hirtelen felkapta. Reszkető, iromba betükkel írta a falra:

— Harkály Vera.

Hárman haltak meg ebben a pillanatban.

De nem volt nagyobb fájdalom az övénel.

NAPRÓL NAPRA

Chaplin rokona az angol királynak

Hosszabb idő óta vendégszerepel Londonban a Queen's Theatre egyik revüjében Chaplin három unokanővére. Ezek közül az egyik most szenzációs nyilatkozatot adott egy újságról a Chaplin-család leszármazására vonatkozólag.

Három hugenotta-család telepedett le Angliában sok száz évvel ezelőtt — mondotta Miss Chaplin. — A mi ősiünk Suffolokban élt és ez volt Charlie őse is, aki nekünk harmadik unokatestvérünk. Mindnyájan II. Károly angol király és Nell Gwyn szerelmi viszonyából származunk. A család sohasem kutatta túlságosan erősen a származását. Anynyi bizonyos, hogy egyik unokatestvérünknek volt egy gyűrűje, amely II. Károlyé volt, ez azonban később elveszett. Családunknak van egy másik tagja, akinek megvan Nell Gwyn bibliája.

Hogy sirnak az olasz színészek

Dino Falzoni a *Cultura Moderna*-ban kedves történeteket mesél el arról, hogy sirnak a színpadon az olasz színészek. Legtöbben csak *mimelik a színpadon a sirást*.

Pia Marchi Maggi a legérzékenyebb jelenetekben sem könnyezett. Falconi nagyanyja, ki vele gyakran szerepelt a színpadon, mesélte, hogy mikor egy drámában a *fia halottas ágyára vetette magát, a kis fiúnak, aki a halottat személyesítette, trétás verseket sugdosott a fülébe*.

Celeste Paladini Ando, a nagy színésznő gyakran tréfákkal kísérte a tragikus jeleneteket, úgyhogy játszótársai kacagtak, míg a közönség könnyezett.

Falconi Tatjana Pavlováról ezt írja: — Az oldalfalak között álltak a színpadon, míg Tatjana Pavlova a *Kaméliás hölgyet* alakította. A harmadik fölvonást játszották, azt a jelenetet, melyben Margit bucsut mond Armandnak. A színésznő, aki Margit kétségbeesését csodálatosan mimelte, közben tréfázott velünk. Amíg tenyerével eltakarta arcát, vicceket mondogatott nekem és Dumas Filmsnek. Lenn pedig a nézők zsebkendővel törölték szemüket s fújták az orrukát.

Nagy a konkurencia a csatorna úzók között

A népszerűségi tőke, amelyet Gertrude Ederle szerzett magának azzal, hogy a nők közül elsőnek és férfiakat is megszégyenítő rekordidő alatt uszta át az angol csatornát, valóságos aranyzuhatagot indított utnak a fiatal uszóbajnoknő felé. Ez a zuhatag, amelyen lendülettel indult, most ugyanolyan hirtelenséggel megtorpant abban a percben, a mikor Mrs. Gade Corson, két gyermek anyja, majd Ernst Vierkötter is átuszta a csatornát, sőt két órával megjavította Gertrude Ederle rekordját. Tulsokan kezdtek meghódítani a tengert Dover és Calais között és az a körülmény, hogy Ederle az első nő volt, aki ezt a teljesítményt produkálta, vesztetni kezdett tőkeértékéből az anya teljesítményével és az új rekorddal szemben. Gertrude Ederle elmulasztotta az aranyeső alá tartani a markát, amikor még zuhogott és most már ezekkel lesz kénytelen megelégedni százazrek helyett.

Marcus Loew, a magyar származású színháznabob volt az első, aki óriási összegű ajánlatot tett Gertrude Ederlénak. Husz hétért száz ezer dollárt kínált. Alig tette meg ajánlatát, már kopogtatott E. F. Albee, a Keith vaudeville színházak igazgatója és heti 3500 dollár fizetést ajánlott ötvenkét hét tartamára. Ederle várt. Még többet remélt. Közben Mrs. Corson átuszta a csatornát és ezzel megkezdődött az Ederle-tőzsdén a bessz. Marcus Loew azonnal visszavonta ajánlatát. Ugy gondolkodott, hogy Mrs. Corsonnak, mint kétgyermekes anyának nagyobb vonzereje lesz az amerikai publikum előtt.

Marcus Loew csakhamar követte Albee. Heti 3500 dolláros ajánlatát leszállította heti 1500-ra. Mikor hire jött, hogy Vierkötter leverte Ederle rekordját, ezt is soknak találták és teljesen visszavonták. Gertrude Ederle erre ma-

nagert fogadott, aki a philadelphiai világiállításra vitte el és olyan megállapodást kötött, hogy naponta kétszer uszni fog Ederle és ennek ellenében övé a bruttó-bevétel 75 százaléka. Lesz-e ennek a szerződésnek folytatása, az ma még bizonytalan. A konkurencia kezd

tulerős lenni. Clarabelle Barrett is viszárszerkezett. Ő ugyan nem uszta át a csatornát, de huszonegy óráig viaskodott a hullámokkal. Ez a teljesítmény megért egy vaudeville-szervezetnek heti 1000 dollár fizetési ajánlatot, amit Miss Barrett boldogan el is fogadott.

Válasz fizetve . . .

Londonból táviratoztak a Marsra

Londonból jelentik: Október elején az angol, francia és német lapokban felhívások jelentek meg a rádiótulajdonosokhoz. A felhívások eképpen szóltak:

**Rádiótulajdonosok
legyetek résen október
28-án**

A felhívásnak az volt a magyarázata, hogy október 28-án a Nap, a Föld és a Mars oppozícióban lesznek. A felhívást a londoni rádió-klub elnöke bocsátotta ki, aki a lapokban is nyilatkozott és elmondotta, hogy a Marsnak a Földtől való távolsága október 28-án hetvenmillió kilométerre lesz. holott

máskor kétszázmillió kilométer a távolság, úgy hogy ha a Marson élet van, október 28-án a Marslakók jelt fognak adni a Földre.

A felhívásnak érdekes következménye volt. Szerdán délután megjelent a londoni főpostán egy fiatalember és táviratot adott fel a Marsra. A londoni főposta felvette a táviratot, azonban kijelentette, hogy a kézbesítést nem garantálja. A fiatalember ragaszkodott ahhoz, hogy a táviratot, mint választ fizetve táviratot vegyék fel, s a posta elfogadta a díjat és a táviratot 18.240 méteres hullámhosszon továbbította.

Arról eddig nem érkezett hír, hogy a távirat eljutott-e rendeltetési helyére, de valószínű, hogy a fiatalember visszakapja a választávirat díját.

Árvíz fenyegeti Apatint

A Duna két nap alatt nyolcvan centiméterrel emelkedett — Az Apatin-szontai szakaszon a megrongált töltések miatt aggasztó a helyzet

Apatinból jelentik: Az Ausztriában és Németországban már hetek óta tartó hatalmas esőzések következtében a Duna nagy mértékben megáradt.

Apatinnál a víz két nap alatt nyolcvan centiméterrel emelkedett.

A víz áradása rohamosan növekszik és a helyzet az Apatin-szontai vonalon, ahol a tavaszi áradás következtében elpusztult töltéseket még nem építették föl, kritikussá vált. Az apatini ármentesítő társulat mérnökei szerint a víz még nyolcvan centimétert fog emelkedni és ha addig az elpusztult töltéseket nem javítják ki, a réseken behatol a víz a szontai részre, amely a legmélyebben fekszik.

Ebben az esetben huszezer hold föld kerül Apatinnál víz alá.

Az Apatin-szontai ármentesítő társulat kétkilométeres szakaszon keskeny ideiglenes gátat emeltet. A szükség-gát építését a tervezet szerint három nap alatt befejezik. A tár-

sulat felszólította a gazdákat, hogy vegyenek részt a munkálatokban. A munka megkezdésére azonban

nincs elegendő föld, mert az elárasztott területeket homok és iszap borítja.

A mérnököknek a legnagyobb nehézségekkel kell megküzdeniök és a figyelem különösen arra irányul, hogy a már rendbehozott területekre a víz, a nagy nyomás következtében, vissza ne folyjon.

A vizállás Apatinnál csütörtökön 510 centiméter volt és úgy számítják, hogy a Duna

szombatig eléri a hat méter magasságot.

Más helyen ilyen vizállás mellett nem fenyeget veszély, de az Apatin-szontai kezdetleges stádiumban levő töltések egyes helyeken ezt a nyomást sem bírnák ki. A hatóságok minden intézkedést megtettek az esetleges veszély elkerülése végett és a helyzetről értesítést küldtek a szombori alispáni hivatalnak is tudomásul végett.

Decemberben lesznek az új magyar választások?

Wolff Károly komolytalannak mondja Horthy kormányzó felsőházi tagságára vonatkozó indítványt

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés folyosóján napok óta egyébről sem beszélnek, mint a küszöbön álló új választásokról. Csütörtök délelőtt óriási feltűnést keltett Szilágyi Lajos képviselőnek egy kijelentése, amely szerint úgy tudja, hogy

Bethlen miniszterelnök nyolc nap múlva feloszlítja a nemzetgyűlést és decemberre kiírja az új választásokat.

Szilágyi kijelentését azonnal tudtára adták Sztranyovszki Sándornak, az új belügyminiszteri államtitkárnak, aki kijelentette, hogy az ő tudomása szerint *teljesen ki van zárva, hogy a kormány decemberre írja ki a választásokat*, neki az a meggyőződése, hogy *csak jövő év júniusában kerül sor a választásokra*. Elmondták Szilágyi Lajos kijelentését Szcitovszky Béla belügyminiszternek is, aki mosolyogva fogadta a hírt és kijelentette, hogy úgy látszik a folyosón többet tudnak, mint ő, mert ő még *azt sem tudja, hogy egyáltalán lesznek-e választások*. Ezek a nyilatkozatok azonban nem nyugtatták meg a képviselőket és változatlanul erősen tartja magát az a

hír, hogy *decemberben sor kerül az új választásokra*.

Míg a folyosókon a küszöbön álló választások híret tárgyalták, addig az ülésteremben folytatták a felsőházi vitát. A vita első szónoka, Wolff Károly főleg Apponyi Albert gróffal polemizált és azt igyekezett bizonyítani, hogy a *jogforrás a nemzet és ezen az alapon a jogfolytonosság nincs megszakítva*. Bármikor lesz itt a király — mondotta — helyre áll a folytonosság. Részletesen foglalkozott a javaslattal és tiltakozott az ellen, hogy az egyházi méltóságok felsőházi kérdésért bárki is felekezeti alapon tárgyalja. Indítványozta, hogy a kinevezendő *negyven felsőházi tag közé vegyék be azokat a volt főrendeket is, akiket a király nevezett ki és még életben vannak*. Foglalkozott ezután Horváth Zoltán szerdán betérjesztett indítványával és

komolytalannak mondotta a kormányzó felsőházi tagságára vonatkozó javaslatot, hangsúlyozva, hogy az ilyen politikai izü javaslat nem szolgálja a tekintélyt.

Horváth Zoltán erre a kijelentésre köz-

beszölt és élesen tiltakozott Wolff megállapítása ellen, hangsúlyozva, hogy *javaslata komoly*.

Puky Endre elnök ezután bejelentette, hogy indítványt tettek, hogy a felsőházi törvényjavaslat vitájának időtartamát nyolc órában állapítsák meg. A javaslatról pénteken dönt a nemzetgyűlés.

Rainprecht Antal szólalt fel ezután és magasnívóju beszédben foglalkozott a felsőházi javaslattal. Szerinte a jogfolytonosság kérdését közös nevezőre kell hozni és ez a nevező

a szuverén népakarat és az általános titkos választójog.

Foglalkozott a Habsburgoknak nyújtandó előjogokkal és kijelentette, hogy a Habsburg-ház iránt megnyilvánuló alázatosság kegyetlen tréfa a kormány részéről. Az ő politikai álláspontja az, hogy a Habsburg főhercegek ne legyenek tagjai a főrendiháznak. Részletesen bírálta ezután a megalakítandó felsőház szervezetét és kijelentette, hogy *a javaslatot polgárellesnek és antidemokratikusnak tartja és ezért nem fogadja el*.

Néhány személyes kérdésben történt felszólalás után az ülés véget ért.

Tilos a csók

vagy

ügyen pénzt magával, aki a vonaton szerelmes

Beogradból jelentik: A Nisből Beograd felé haladó 111-es számú személyvonat egyik harmadosztályú fülkéjében a körutját végző kalauz egy csókolódzó fiatal párt talált. Mivel a vasuti szabályzat értelmében a vonatokon tilos a csók, a kalauz könyörtelenül érvényesíteni akarta a törvényt és minden további nélkül ötven dinár büntetést rótt ki a roppantul szegényező szerelmes párra. A birságról a kalauz 2052 számú nyugtát állította ki és átnyújtotta a fiatalembernek, Golubovics Ljubának.

A komplikáció csak itt kezdődött, mert kiderült, hogy a fiataloknak egy fillérjük sincs, a kalauz pedig erőlesen követelte a tilalom megszegéséért kijáró ötven dinárt.

Az esetet valahogyan meghallotta Nikitijevics Angyelko radikális képviselő, aki a mellette levő elsőosztályú kocsin utazott. A képviselő kifizette helyettük a birságot és így kimentette szorongatott helyzetéből a fiatal párt.

Lakóház

vagy

csatornázás

A Radics-párt a kislakások építése ellen

Zagrebból jelentik: A Dom szerdai száma foglalkozik azzal a hírrel, hogy a hazai pénzügyezetek egy csoportja százmillió dinár hitelt ajánlott föl Krajac kereskedelmi miniszternek. A lap hevesen kikel az ellen, hogy »uri újságok« azt követelik, hogy ezt az összeget városokban kislakások építésére használják fel. A Radics-párt szerint sokkal fontosabb ennél, hogy ebből a hiteltől csapolják le a mocsaras vidékeket, különösen Hercegovinában és Dalmáciában és ha a kormány nagyobb összegű hitelt tehet szert, akkor munkálások építése helyett csapolja le a Szkutari-tavat és fordítson jelentékeny összeget a délszerbiai malária elleni küzdelemre. A lap szerint a horvát parasztklub csak a kölesönnek ilyen irányú felhasználására szavazhat.

A Dom utal arra, hogy az országban százezer munkanélküli van, Szlovéniában magában tizenötezer gyári munkás van munka nélkül és ha hozzászámítjuk ehhez a parasztságnak azt a részét, amelynek nincs munkája, bizonyos, hogy az országban félmillió embernek nincs a megélhetése biztosítva. Ez is egyik ok, amiért a Radics-párt a mocsarak lecsapolási munkálatait sürgeti a kislakás-építő akcióval szemben, mert ezeknél a munkálatoknál sok munkanélküli található munkaalkalmat.

Bünhullám

az alkoholtilalom miatt
Amerikában

Reklámmal védekeznek a gonosztevők ellen

Newyork, október.

Közvetlenül azután, hogy Whittmore-t, Amerika egyik leghírhedtebb banditáját felakasztották, az egyik estilap szimbolikus képet közölt, amit azóta egész Newyorkban elterjesztettek. Az a társaság, amely kizárólag a bűnesetek megakadályozására alakult nemrég. plakátokat készített erről a képről és most egész Amerikában ott diszelegnek ezek az elrettentő képek az utcasarkokon.

Manapság Newyorkban a rablók és gyilkosok valóságos orgiát űnek. Szinte szédületes, amit az elmúlt hetek produkáltak. Tizenöt napon át átlag harminc gyilkosság történt a városban és egy héten belül négy rendőrt öltek meg szolgálat közben minden különösebb ok nélkül, tisztára bosszúból.

Mint mindent, a bűntényeket is reklámmal akarják elhárítani. A földalatti állomásokon már régóta láthatók azok a színes plakátok, melyek a Leviathan gőzöst ábrázolják, amint elhagyja a newyorki kikötőt. Mögötte egy rendőrcsónak halad tele egyenruhás emberekkel. A cím:

A gonosztevő számára egy hajó sem indul a mi kikötőinkből. Vigyázz!... Nem jó üzlet a gonosztevés.

Mellette egy másik plakát:

Ezt a földalatti állomás-pénztárt néhány héttel ezelőtt kirabolták. A tettesek egy-két óra alatt kézrekerültek és husz-husz évi börtönbüntetést kaptak. Vigyázz!... Nem jó üzlet a gonosztevés.

A harmadik színes kép a villanyszéket ábrázolja. Mögötte fekete árnyak, amint a fal mellé simulva menekülnek.

Legsikeresebb öngyilkosság a gonosztevés. Vigyázz!... Nem érdemes...

Harold Reeves dr. és egyenéhány patológus alapos kutatást folytatott abban az irányban, vajon milyen hatása van az alkoholtilalomnak a mai lesújtó helyzetre. Az eredmény nagyon szomorú. Statisztikai adatok szerint az általános morál még mélyebbre süllyedt a tizennyolcadik alkotmánypont megszavazása óta, mint a háborúban. A börtönlakók legnagyobb része alkoholmérgezésben szenvedett, vagy pedig morfium áldozata volt. Amióta tisztességes italt nem lehet kapni, a legtöbb ember azt issza, amihez éppen jut és tekintve, hogy a faalkohol a leghozzáférhetőbb manapság, ezt fogyasztják a megrögzött alkoholisták. A megmérgezett szervezet aztán gonosztevőket alkot és olyanok, akikről bebizonyítható, hogy néhány évvel ezelőtt még a legjamborabb polgárok közé tartoztak, ma teljesen beszámíthatatlan állapotban követik el a rablások sorozatát. Az elmeegógyintézetek tele vannak. A legtöbb eset mégis faalkoholra vezethető vissza és nem fog addig megszűnni, míg a prohibíciót vissza nem vonják, amire most igen nagy propagandával törekednek az amerikaiak.

Amerre jár az ember, mindenfelé tobzódik az iszákosság. Olyanok, akik azelőtt bűnök tartották a whiskeyt, ma esténként részegen térnek haza. Ahol régebben csendes baráti estélyeket töltöttek, ott ma az ital nélkülözhetetlen kelléke a vendéglátásnak. Szállodák ablakaiban sorra állnak a különböző üvegek és levígyorognak az arra haladókra. Nyíltan, céltudatosan arcátlanul szegi meg mindenki a törvényt és az alkotmányt. A prohibíciós rendőrség főnökét, Butler tábornokot pezsgővel kínálják meg, amerre megy. Lédászámmra küldenek a lakására rumot, anélkül, hogy a küldő neve valaha is kiderülne.

Tizenhét-tizennyolc éves leányok és fiúk nem fogadnak el meghívást, ha nem engedik meg, hogy mindenki magával hozza a »kedvesinálót«.

Tekintve, hogy naponta ezrével halali alkoholmérgezésről, amely örökre megvakítja, megőríti, megbénítja az embert, sokan nem mernek elfogadni italt, ha megkínálják őket. Az ilyesmit aztán sértésnek veszi az amerikai.

— Csak nem kétled, hogy nem áll módomban tisztességes whiskeyt szerezni — mondja ilyenkor.

Erre büszke mindenki. A csempészek nevét senki sem árulja el, inkább börtönbe kerül. Egy ismert színházi ügynököt itéltek el nemrég egyévi börtönre és a bíró kegyelmet ígért, ha elárulja, honnan szerezte a whiskeyt. Nem árulta el és a napokban meg is kezdte büntetésének kitöltését.

Amerikában már nagyon komoly tényezők vannak azon a nézeten, hogy az alkoholtilalom meg kell szüntetni, mert különben züllésbe kergetik az egész amerikai társadalmat.

Marcia su Roma

A fasizmus megdönthetetlen — mondotta Mussolini miniszterelnök

Milánóból jelentik: A fasizmus negyedik évfordulóján Mussolini kívánságára a képviselők és vidéki szervezetek elnökeinek beszédei helyett mindenütt Mussolini kiáltványát olvasták föl.

Mussolini kiáltványában rámutat arra, hogy Marcia su Roma negyedik évfordulója dicsősége teljében éri a fasizmust. Az országban növekedett a fasizma-rendszer tekintélye és külföldön is gyarapodott Olaszország presztízse.

— Nem tulzok — írja a miniszterelnök — hogy ha azt mondom: az ország fegyveres erőinek teljében vértelenül nézi az események alakulását. Az érdem ebben a fasizmusé, a fasiszta párté és milicéé, melynek jelszava: *legyelem és egyetértés*. A törvényeket már megváltoztattuk, most fel kell áldoznunk a korhadat demokrácia és liberálizmus erkölcsi ideológiáját is. Érzem és tudom, hogy a fasizmus megdönthetetlen. Ezt az igazságot vegye tudomásul az egész világ.

A kormány radikálispartai tagjai bizalmas konferenciát tartottak

Stanojevic Áca váratlanul Beogradba érkezett

Beogradból jelentik: A kormány elhárította a parlament néhány napra terjedő elnapolását, miután kétségtelenné vált, hogy a parlament számára nem tud megfelelő törvényjavaslatokat idejében elkészíteni. Az ellenzék meglehetősen elégedetlen ezzel a megoldással és különösen azt hibáztatja, hogy a kormány nem ad alkalmat a parlamentnek külpolitikai kérdések megvitatására. Erre pedig az ellenzék szerint annál is inkább szükség lenne, mert a kormány az utóbbi időben több fontos megegyezést kötött külállamokkal.

A politikai körök egyébként nagy érdeklődéssel kísérik Sztanojevic Áca radikálispartai főbizottsági alelnök újabb beogradi tartózkodását. Sztanojevic már is érintkezésbe lépett több radikálispartai vezető politikussal. A délután folyamán meglátogatta Uzunovic miniszterelnököt, akivel hosszasan tárgyalt. Sztanojevic tárgyalásainak azért is nagy jelentőséget tulajdonítanak, mert Pasics Sztanojevicen keresztül óhajtja megállapítani a radikális klub hangulatát.

A miniszterelnökségen csütörtökön délután a kormány radikális tagjai bizalmas partikonferenciát tartottak, amelyen Uzunovic miniszterelnök, Tribunovic Misa vallásügyi, Szarskics Milan törvényegységesítő, Makszimovic Bózsó belügy- és Péries Ninkó pénzügyminiszteren kívül Markovic Lázár dr. volt igazságügyminiszter, a Samouprava szerkesztője is részt vett. A konferencián belső pártügyekről tanácskoztak, részletek nem kerültek nyilvánosságra.

A dalmáciai agrárreform-javaslat

A dalmáciai agrárjavaslatot tárgyaló parlamenti bizottság csütörtök délután tartotta első ülését. Sibenik agrárreformügyi miniszter hosszabb beszédben fejtette ki a javaslat fontosságát, rámutatván arra, hogy a javaslat szerint a földet megváltja az állam a birtokosoktól és az államnak az igénylők részletekben fogják a föld árát visszafizetni.

Péries Ninkó pénzügyminiszter rövid felszólalása után Krizman Pribicevic-parti bírálta a javaslatot, mely szerinte nem rendezi jól a dalmát birtokosok és földművesek közti viszonyt. Hangsúlyozta, hogy véleménye szerint a radikálisok és Radics-part nem fognak megegyezni a javaslatban. Markovic Lázár radikális kijelentette, hogy általánosságban megszavazza a javaslatot, fejtartja magának azonban azt a jogot, hogy a részletes vita során kifejtse álláspontját. A javaslatot bírálván, rámutatott arra, hogy az nemcsak agrárviszonyokról, de

helytelenül magánviszonyokról is intézkedik. Angyelinovic demokrata felszólalásában hangoztatta, örül, hogy a javaslatot végre beterjesztették a parlamentnek. Kapetanovic muzulmán a javaslat ellen beszélt és kifejtette, hogy az alapelvek, melyekre a javaslat épül, nem igazságosak.

Radics Pavle dicsérte a javaslatot, mely komoly és lelkiismeretes munka eredménye. Moskovljevic Milos földművespartai a javaslat mellett szólalt föl, mely véleménye szerint rendezni fogja a dalmát földművesek helyzetét. Baszarics Radics-parti kijelentette, hogy a javaslatot elfogadja. Beszéde közben éles szóváltás támadt közte és Krizman közt.

A vitát ezután félbeszakították. A legközelebbi ülést az elnök írásban fogja összehívni.

A vajdaságiak részére csak a belügyminisztérium állíthat ki állampolgársági bizonyítványt.

Neuner Vilmos dr. németpartai képviselő kérdést nyújtott be a belügyminiszterhez. A képviselő szövegesen, hogy a belügyminisztérium BBB. osztálya nemrégiben rendeletet bocsájtott ki, mely szerint a Vajdaság területén élő állampolgárok nem kaphatnak a községektől állampolgársági bizonyítványt, csupán a belügyminisztériumtól. A rendelettel, Neuner szerint, csak megnehezítik az állampolgársági bizonyítványok megszerzését. Épp ezért kérdi a belügyminisztertől:

1. Tud-e arról a rendeletről, amely a lakosságra nézve csak felesleges megterhelést jelent.

2. Hajlandó-e visszavonni, amint is inkább, mert csak a Vajdaság területén léptették érvénybe.

A pártvezérek kollégiumának ülése

A pártvezérek kollégiuma a parlament megnyitása előtt ülést tartott. Az ülésen, melyet Pasarics alelnök vezetett, egyhangulag elhatározták, hogy a Romániával a kettősbirtokosokról kötött konvenció letárgyalásába megválasztandó bizottságnak 9 radikális, 3 Radics-parti, 2 demokrata, 2 Pribicevic-parti és egy-egy földművespart, szlovén népparti, muzulmán, Nikics-parti és federalista tagja lesz. Pasarics ezután bejelentette, hogy négy képviselő azt javasolta, hogy tekintettel a Mindenszentek ünnepére, mely a horvátoknak kis karácsonynak számít, a parlament ülést szerdáig napolják el. Az ellenzék tiltakozott az elnapolás ellen.

Az igazi nagy nő

A szubotocai vasútállomáson pillantottam meg a nőt, akit Bécsben és Konstantinápolyban közönségesen csak óriásnőnek neveznek, mert az eddigiek szerint Mici kisasszony a földkerekség legmagasabb hölgye, centiméterekben kifejezve 230 centiméter. Ez az óriás Mici most Bécsből Konstantinápolyba szerződött látványosságnak és a jámbor törököket ijesztgeti majd természetével. De hogy a hölgy magasságáról némi fogalmunk legyen, csak azt jegyzem meg, hogy mikor a bemutatkozásnál mellálltam, fejem ép a parchet-szoknyájának aljág ért. Mici szívélyesen fogadott és elég hosszasan nyilatkozott pályafutásáról. A restorációban csak két álmos pincér lézengett, mi pedig kikerestünk egy intim sarkot. Mici tizenkét tojásból csináltatott rántottát és míg az készült, elmondta, hogy 14 éves korában már ilyen nagy volt, de akkor még nem volt háború — ebből viszont az óriásnőnek életkorát legalább 35 évre saccoltam.

A papája is kicsi volt, a mamája is kicsi volt és rossz szemmel néztek rá, amikor a Mici irgalmatlanul kezdett nőni fölfelé és végül lakást kellett változtatni, mert Mici nem fért ki az ajtón és már gyermekkorában 42-es cipőben járt. Mici megunta a szürke bécsi életet és egy szép napon Drezdába szökött a Beketow cirkusz törpéjével. Aztán sok év elmúlt és kitért a háború. Micit fölfedezték és kinevezték a világ legnagyobb nőjévé és mint ilyen abban az időben 35 pfennigért mutogatták. Ez a mutogatás abból állt, hogy Mici, mikor szétnyílt a vásári bódé függőnye, kijött a színpadra, ahol egy alacsony ur várt rá, aki mikor kezét akart csókolni öngyűsége, egy széket toltak alája.

Itt lett Mici nagy nő és innen került vissza Bécsbe, ahol a »Trocadero« színpadán lépett föl. Itt kapta az első házassági ajánlatot — állítólag egy amerikai ecetgyárostól, — de én ezt nem hiszem el Micinek.

Ennél a pontnál az óriásnő megette a tizenkét tojást és bevallotta, hogy napjában kilencszer eszik, mégis csak 64 kilogram súlyú, ami nem is nagy.

— Egyet sajnállok — mondta szomorúan a nagy nő, — hogy a vonatban nem alhatom, mert rövidek a padok, általában nekem minden rövid, például a harisnyákkal van rém sok bajom. Meg akarja mutatni, de szerényen leintem, elhiszem neki, hisz ez a nő csupa láb, karcsu alak, bubifrizura, egy aranyfog, kis kék szem, pisze orr.

— Mennyit kap most?

— Hát nem sokat, ha elképzeli, hogy nekem mindenből dupla adag kell, — körülbelül kétszáz dinárt egy este.

— Szeretne férjhez menni?

— Nem, ugy sem találok megfelelő férfit. Voltam-e szerelmes? Ez nekem nagyon magas és ha azt mondom, hogy nem, ugy sem hiszi el. Tudja, ugy mosolygok, ha egy kis nőt látok, vagy pláne egy férfit, igazán nevetnem kell.

Némileg igaza is volt az óriásnőnek, mert, mikor az az asztal alatt kinyújtotta a lábát, átért a szomszéd asztalig. Megkérdeztem, jön-e Szubotocára. Azt mondta, nem, itt még kisvárosias a közönség.

Odakint beszállásra csöngették. A nagy nő felkelt. A pincér szolgálatkészen fel akarta segíteni a kabátját. A nagy nő csak mosolygott. A pincér pipiskedett, hiába, mindig csak a nő deréka körül babrált. Végül ugy oldották meg a földadatot, hogy a nagy nő pincért föl emelte egy másik pincér. Röptében kiszámítottam, hogy a nagy nő kabátjából három kis szubotocai hölgyike egész bátran kifirozhatná magát.

Bucsuzásnál Mici nagyság lehajolt hozzám és megszorította a kezemet.

— A viszontlátásra — csicseregte öblös hangon az óriásnő — és rém sikkesen kifelé indult a restorációból.

A főúr bizalmasan meglökött:

— Nem csunya a »kicsike«

— Nem — feleltem — és nyeltem egy nagyot.

HIREK

Szubotica

1926 október utolján

Mire a barátok hazard harangja bemondja a kilencet, Szubotica már minden ablakszemét álmosan csukogatja. Az irgalmas hold szelid jénny szür a hepehupás kövezetre, amelyet széles-ségben egy személyre szabtak a szűk utcák hajdani gondviselői, zavaros és kifürkészhetetlen okokból.

Baljóslatu csend járkal a sötét házak mentén, ahol olyan gyéren váltakoznak némi póznás világosságok, mint esti vonatok mellett elillanó tanyák piros szeméi.

Egy szájharmonika barátságosan éneklé bele falusi vásárok hangját Szubotica álmos fülébe és a magányosság hidegére tett jószándéku idegen boldogan köszönti szívével a megnyugtató hangokat a kietlen csöndben.

Mint karsu erei az össze és szétfutó életnek, torkollanak az utcák a városháza tornyának négyfelé néző világos arcába. Az utakon már vékony szolgálók papucsai csattognak a szerelmesük bakalépése nyomán.

A beltéren kósza himek imbolyognak a kiáltó ivlámpák között és a városháza díszkrét árkaidjai alatt naiv vidékiek szólítják le a kurtyasoknyás nagymamákat abból az illuzióból indulva, hogy jelenleg városban vannak, ahol az illatos benszülött démonok direkt spórolnak az uccán való ösmeretségekre.

A korzón a konkurrens kávéházak harsogva kínálják föl magukat a fővárostól levett eleganciájukkal, minden este Charlestont táncol bennük néhány doktor a szép klientúrával.

Hiába, a város mégis csak város — sóhajt az elbűvölt lépre ment vidéki és kéjesen málik el a kürtös hegedű és szakszofón kemény és rugalmas hullámain. Aztán maga is rángatózni kezd a feketéje mellett, mintha a legvalószínűbb háborubeli idegesség maradványait őrizné tagjaiban. Am hajnalban sápadtan és gyalog bandukol az állomásra, miközben kazánfűtőt megszenyenyítő feketeséget fuja bele a zsebkendőjébe.

Ezalatt Szubotica, miután megvacso-razott a formás négy és hatablakos házak szívében, szelőban megissza a horgos és királyhalmi nedveket és boldog dómra szenderül. Jókor, mert reggel pontosan kell ébrednie, mert oda kell állnia a hivatalok és pulatok járszai mellé, megfajni a gyanútlan idegent egy kis tejeskékért... Másrészt csinos babaruhácskát kell vasalgatni délelőttönként a növekvő városnak.

Alkonyatkor pedig az őszi nap bucsuzó hideg sugaraitól glóriásan, diadalmasan sétál kifelé meleg rejtkeiből az igazi Szubotica rengeteg mennyiségű gyerekkocsijával, szelid mamuskákkal és a világ legszolidabb papuskáival.

P. Gergely Boriska

*

Az SHS királyság megalakulásának megünneplése Zagrebben. Zagrebból jelentik: Pénteken ünneplik meg Zagrebben az SHS királyság megalakulásának nyolcadik évfordulóját. Tudvalevőleg 1918 október 29-ikén mondta ki a nemzeti tanácsa átalakult horvát szabor az SHS királyság megalakítását. Az évforduló alkalmából valamennyi zagrebi templomban ünnepi istentisztelet lesz.

Radics István előadása Strosma-yer püspökről. Zagrebból jelentik: Radics István csütörtökön este a horvát paraszt-otthonban a Radics-párt nagyszámú híve előtt előadást tartott Strosma-yer püspökről.

November 7-ikén leplezik le Péter király szobrát Potiszki-Szveti-Nikolán. Potiszki-Szveti-Nikola községben november 7-ikén leplezik le nagy ünnepségek keretében Péter király szobrát. Ugyanezen a napon szentel fel a görög-keleti templom új harangjait is és a harangszentelést Letics Georgije püspök fogja végezni.

A vasárnapi szám. A Bácsme gyei Napló vasárnapi száma ismét vastkos kötet lesz. A Filkó és a Habos Torta mellékleteken kívül 28 oldalas lesz a Bácsme gyei Napló, amelynek mellékletén érdekes riportok, színes írások, novellák, versek, tudományos cikkek jelennek meg. Vasárnap kezdjük meg Grób Imre nagy érdeklődéssel várt hosszabb cikksorozatát az orosz fogolytábor életéről a kommün alatt. Folytatjuk Forró Pál szenzációs regényének, a Lohengrin kísasszony-nak a közlését. Aki a regény eddig megjelent első részét nem kapta meg, annak készséggel megküldjük ezt a részt, hogy mindenkinek módja és alkalma legyen a megjelent folytatásokat összegyűjtve a könyvet beköttezni. A kiadóhivatal azoknak, akik az összes folytatásokat összegyűjtve beküldik, ingyen beköttezi a regényt. Vasárnap kezdődik a rejtvényhajóáverseny is.

Megváltozott a munkarend a szubotica városházán. A szubotica városi tanács szerda délután ülést tartott, amelyen kisebb adminisztrációs ügyeket intéztek el. A városi tanács megváltoztatta a városházi munkarendet is. Az új munkabeosztás szerint csütörtökön és szombaton délelőtt fél nyolctól délután egy óráig lesz a hivatalos idő, a többi napokon délelőtt 8—12 és délután 3—6 óráig. A városi tanács azonkívül határozatot hozott, hogy néhány napon belül árlejtést ír ki a Beograd-kávéház és étterem, valamint a szálló bérletére, ami a jövő évben jár le.

A noviszadi népegyetem megnyitása. Noviszadról jelentik: A noviszadi haladó nők egyesülete november 3-án délután 6 órakor a Szrpszka Matica helyiségeiben nyitja meg népegyetemi előadásának sorozatát. A megnyitót előadásban Petrovics Szvetisláv, a »Szrpszki Knjizsevi Glasznik« szerkesztője tart előadást.

Megalakult a szubotica orvosszövetség. A szubotica orvosok a néhány hét előtt megalakított orvosi kaszinó helyett megalakították a vojvodina orvosszövetség szubotica fiókját. A szövetség csütörtök este tartotta alakuló gyűlést a régi Lloyd helyiségében, ahol csaknem valamennyi orvos megjelent. A szövetség elnökévé dr. Pavkovic Milutin városi tiszti főorvost, vezetőségi tagoknak pedig dr. Barta Antalt, dr. Halmi Istvánt, dr. Markovic Danilót és dr. Martiniz Józsefet választották meg. A vezetőségi tagok választásánál legtöbb szavazatot dr. Malusev Dusan kapta, de a tisztséget nem fogadta el. A szövetség még a hét folyamán több tudományos előadást fog tartani.

Szobrot emelnek a zagrebi temetőben egy kivégzett cseh legionistának. Zagrebből jelentik: November elsején a zagrebi temetőben leleplezik azt a szobrot, amelyet Kmosok Agoston cseh szlovák légionista sírjánál emeltek. Kmosok, aki az osztrák magyar 98. gyalogezrednek volt a katonája 1914-ben átszökött az oroszokhoz és belépett a cseh szlovák légióba, a gorlicei áttörésnél azonban osztrák-magyar fogságba került és a zagrebi hadosztálybírósal halálos ítélete alapján 1916 augusztusban kivégezték.

Uj hid a Niagara fölött. Newyorkból jelentik: A Niagara-vizesés fölé új hidat akart építeni egy amerikai érdekeltség, amely a »Niagara Falsi emlékhid társaság« címet viseli, mivel a hid kifejezője lesz annak a káposznak, amely Canadát és az Egyesült-Államokat a világháboruból egymáshoz fűzte. A hid építésre négy millió dollárba kerül és elő fogja segíteni a Canada és az Unió közti nagy forgalom lebonyolítását.

Megfulladt a párnában. Szentáról jelentik: Szeles Márton szentái gazda héthónapos kisleányát egyedül hagyták odahaza, a buboskemence padkáján. A gyerek véletlenül a párnák közé került, ahol megfulladt. Mire szülei hazaértek, már halott volt. A rendőrség a gondatlan szülők ellen megindította az eljárást.

Baleset munkaközben. Noviszadról jelentik: Karlovacsi Sztevan tizenhat éves noviszadi bognárinának, aki Kosa Rakovcsani bognárműhelyében dolgozott, csütörtökön munkaközben egy vasdarab a gyomrába furdott. Állapota életveszélyes, beszállították a noviszadi közokrházba.

A Fruskagora vasárnapi kirándulása. Noviszadról jelentik: A noviszadi Fruskagora turista egyesület vasárnap a Fruskagorába kirándulást rendez. Az első csoport szombaton délután 3 órakor hajón indul Kamenicáig, ahonnan a Venacra folytatja útját. A második csoport vasárnap reggel 6 óra 30 perckor Nádics Károly vezetése alatt, míg a harmadik csoport Orlovics Sándor vezetésével a reggeli 6.52 órás gyorsvonattal Karlovaira és onnan Sztrazslovára tesz kirándulást.

Eltemették az öngyilkos egri kanonokot. Egerből jelentik: Csütörtök délelőtt temették el Egerben Nagy János kanonok, nemzetgyűlési képviselőt, aki mint ismeretes, öngyilkos lett. A temetésen képviseltette magát a kormány, a nemzetgyűlés. Résztvettek a temetésen az egri egyházmegye összes katolikus papjai, élükön Szmracsányi Lajos egri érsekkel.

Verekedésért elzárásra ítélték egy földmivest. Becskerekéről jelentik: A becskereki törvényszéken hét napi fogházra ítélték Kuka János magyar-íttebeli földmivest, mert vasbottal fejbeütötte Vas István földmivest.

Hívek a plébánosuk ellen. Becskerekéről jelentik: Rodics Rafael beogradi érseknél csütörtökön egy küldöttség járt, a belacrkvai római katolikus hitközség részéről. A küldöttség, amelyet Gierics János hitközségi elnök vezetett, kérte az érseket, hogy Kindl Jakab belacrkvai plébánost helyezze el, mert a hívők körében sok panasz merült fel ellene.

Szabadlábrahelyezték a sikasztással vádolt becskereki kereskedőt. Becskerekéről jelentik: A törvényszék vádtanácsa csütörtökön foglalkozott a sikasztás vádjá alatti letartóztatott Jares Péter kereskedő szabadlábrahelyezés iránti kérésével. Jares — mint ismeretes — Fürst Lipót szubotica kereskedő jelentette fel sikkasztás címén. A vádtanács Jares szabadlábrahelyezte.

Három napi fogház hivatalnoksértésért. Becskerekéről jelentik: A becskereki törvényszéken csütörtökön tárgyalták Ferencsák Mátyás csurogi kereskedő bűnyűjét. Ferencsák ellen még ezelőtt öt évvel eljárás indult, mert megsértett egy szolgálatban levő vasuti kalauzt. A bíróság Ferencsákot három napi fogházra ítélte.

Elgázolt kisleány. Noviszadról jelentik: Sulyos szerencsétlenség történt Szabaljon. Igyidol Olga két éves kisleány az ucca egyik oldaláról a másikra akart átmenni, amikor Kosztics János földmives kocsijával arrahaladt és a kisleányt elgázolta. A gyermeket sulyos belső sérülésekkel a noviszadi közokrházba szállították.

A Matica közgyűlése. Noviszadról jelentik: A Szrpszka Matica vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg évi rendes közgyűlést.

Halálos áldomás. Szomborból jelentik: A szombori törvényszék büntetőtanácsa Mongilovics tanácselnök elnökle alatt csütörtökön tárgyalta Sieberer Péter huszonnyolc éves szrpszkimileticsi gazdálkodó bűnyűjét. Sieberer ellen az ügyészség halálotkozó sulyos testi sértés miatt emelt vádat, mert 1924 december 14-ikén Szrpszkimileticsen Eitel Johan vendéglőjében egy borosüveggel úgy vágta fejbe unokabátyját, Sieberer Sebestyént, hogy az másnap meghalt. A tárgyaláson a vádlott elmondotta, hogy Sieberer Sebestyént kisbírónak nevezték ki és a kinevezés öröme áldomást ittak. Mulatozás közben elhajított egy üveget, amely unokabátyját fején találta. Ezután tovább mulattak és másnap a legnagyobb csodál-

kozással hallotta, hogy unokabátyja meghalt. A tanuk kihallgatása után Csovic Mladen ügyész kérte, hogy a 306. paragrafusba ütköző halált okozó sulyos testi sértés büntetésében mondják ki bűnösnek a vádlottat, míg a védő a gondatlanságra vonatkozó szakasz alkalmazását kérte. A törvényszék tíz hónapra börtönre ítélte Sieberert.

Sarlóval megsebesítette önmagát. Noviszadról jelentik: Palkó István tizenhat éves csurogi földmives sarlóval dolgozott és azzal véletlenül megvágta a bal lábát, amelyen mély és sulyos sebet ejtett. Sulyos sérülésével beszállították a noviszadi közokrházba.

Fellázadt egy német hajó legénysége. Londonból jelentik: A »Times« jelentése szerint az »Olga Siemens« nevű német gőzös, amely kedden érkezett be a baszrai kikötőbe, hajójelzésekkel segítséget kért a rendőrségtől, mert a legénység fellázadt és meg akarta gyilkolni a hajó kapitányát. A hajót rendőrbárkák vették körül és letartóztatták a személyzet két tagját, akik a legénységet a kapitány ellen lázították.

Egy elveszett tó korestetik. Berlinből jelentik: Néhány héttel ezelőtt ugyanis a lengyel határ közelében lévő Dapellis-tó egy felhőszakadás után eltűnt a föld színéről. A felhőszakadás alatt a víz három méter magasságig emelkedett rendes színe fölé, majd hirtelen visszahúzódott és teljesen eltűnt. Most csak egy kis mocsár van a tó helyén. A német geológusok most az után kutatnak, hogy hová húzódtott vissza a tó vize.

A legújabb erkölcsstelenség: a torna. Münchenből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium a napokban rendeletet bocsájtott ki, amelyben a diáklányoknak megtiltja, hogy tornatanfolyamon részt vegyenek, sportklubokba beiratkozzanak és nyilvános tornaünnepeleken szerepeljenek. A bajor kultuszminiszter rendeletét azzal indokolta, hogy a jóerkölcsök érdekében nem szabad a lányoknak tornászniok.

Közgazgatási szakvizsgát tett le egy baranyai főszolgabíró. Podrumác János dárdai főszolgabíró sikerrel tette le Beogradban a közgazgatási szakvizsgát. Podrumác eddig az egyetlen főszolgabíró a Vajdaságban, aki ezt a vizsgát letette.

Klicin Predrag noviszadi tanácsnok visszatért szabadságáról. Noviszadról jelentik: Klicin Predrag városi tanácsnok visszatért szabadságáról és átvette hivatalát.

A kereskedelmi utazók is nemzetközi konferenciát tartanak. Prágából jelentik: Október 29-ikén és 30-ikán a kereskedelmi utazók tartják nemzetközi konferenciájukat Prágában. A konferencián Dánia, Németország, Svédország, Ausztria, Hollandia, Svájc és Spanyolország képviselői vesznek részt.

Elitették a brutális palánkai rendőröket. Noviszadról jelentik: Ezévi május 24-én Parabucki Sztevan bácsko-palánkai rendőrőrmester, Radojkov Szima, Rákics Lázár, Obela Gyura, Pencz Sztevan és Krstics Sztevan rendőrökkel megjelent Haberding-testvérek palánkai vendéglőjében, ahol épen tánc volt és Radojkov Szima rendőrei kihívta Wilding Ádám palánkai gazdát. Miután ez vonatkozott ének idején a szokatlan formák között történt rendőri idézésnek eleget tenni, a rendőrök kihurcolták Wilding Ádámot és annyira összeverték, hogy az hetekig sulyosan betegen feküdt. A noviszadi kerületi törvényszék Parabucki Sztevant, Rákics Lázárt és Obela Gyurát 2—2 havi és Radojkov Szimát egy havi fogházra ítélte. A felebbviteli bíróság ezévi június 9-én helybenhagyta az elsőfoku ítéletet és sulyosító körülménynek vette a vádlottak tagadását. A noviszadi semmitőszék csütörtökön elutasította a vádlottak semmiségi panaszát, de megváltoztatta a táblai indokolást és kimondotta, hogy a vádlottak tagadása nem sulyosító körülmény, mert a vádlottaknak joguk van tagadni.

— **Általános sztrájk Tangerben.** Madridból jelentik: Tangerben az építőmunkások már néhány nap óta sztrájkolnak, mert a munkaadók nem akarták teljesíteni a nyolcórás munkaidőre vonatkozó követeléseiket. Az építési vállalkozók kizárással akartak felelni a munkások sztrájkjára, azonban az építőmunkásokkal az összes szakszervezetek szolidaritást vállaltak és szerdán kitört Tangerben az általános sztrájk.

— **Lerugta a ló a kocsirol.** Lokról jelentik: Márcsics Koszta loki gazdálkodó kocsijára fel akarta emelni hároméves kislátát. A gyerek felkapaszkodott a kocsi hátsójára és Márcsics ép át akarta emelni az ülésre, amikor az egyik ló felrugott és oly szerencsétlenül, hogy a gyermek fejét érte. A kis Márcsics nyomban eszméletlenül esett le a kocsi alá. Beszállították a noviszadi kórházba, állapota súlyos.

— **A csajkáskerületi községek közt felosztották a Duna-tiszai árterületet.** Zsabalyról jelentik: A Duna-tiszai árterület felosztásának kérdése már régóta vár megoldásra. A csajkáskerületi rétkelölő bizottság 1916. évben ideiglenesen felosztotta a kérdéses árterületet, de időközben mindig történtek változások. A napokban azután Vujity Milán titeli főbíró elnökléte alatt kiszállt egy bizottság a helyszíre és felosztotta az árterületet a községek között. Egyedül Lok község találta sérelmesnek a felosztást, mert nem a község határában kapta a földjét és ezért nem is vette azt, hanem elhatározta, hogy per útján fogja érvényesíteni jogait.

— **Önbetörésért letartóztatott vámszedő.** Noviszadról jelentik: Gyigurszki Izidor sztaribecsei közevetvámszedő feljelentést tett a sztaribecsei fendőrségen, hogy ismeretlen tettes betört a sztaribecsei uton levő vámszedő-házba és onnan 2970 dinár készpénzt ellopott. A fendőrség nyomban megindította a vizsgálatot, amely azzal a meglepő felfedezéssel végződött, hogy Gyigurszki önbetörést követett el, hogy az általa elsikkasztott összeg eltűnését igazolja. Gyigurszki hosszas tagadás után beismerő vallomást tett, mire letartóztatták és a noviszadi ügyészség fogházába szállították.

— **Megverték a kalauzt.** Kátyról jelentik: A Títel—Noviszad közötti vonalon teljesít szolgálatot Antunovics György kalauz, akinek kellemetlen incidense támadt két utassal, névszerint Szekulics Aleksza loki napszámmal és annak apjával. A két Szekulics ittas volt és amikor a kalauz a jegyeket kérte tőlük, rátámadtak, ütlegelni kezdtek, úgyhogy az utasoknak kellett közbelépni. A vonaton utazott egy csendőr is, aki Szekulics Alekszát és apját a loki állomáson átadta a fendőrségnek, amely megindította ellenük az eljárást.

— **«Nézzetek meg jól, én vagyok a ti jelöltetek».** Newyorkból jelentik: A hetvenedik kongresszus választási harca teljes erővel megindult. A kirakatban a jelöltek hatalmas képei láthatók, ezzel a felirással: «Nézzetek meg jól, én vagyok a ti jelöltetek.» A különböző Smith és Mills urak és a többi jelöltek az összes rádióvonalakat is igénybe veszik, úgy hogy a politikával nem törődő polgárnak még otthon sincs tőlük nyugta. Bár az egyes pártok már közzétették programjukat, amelyeket a közélet minden terén meg akarnak valósítani, a különböző jelöltek beszédeiben nem domborodnak ki egységes jelszavak. A domináló kérdések a prohibíció és Amerika csatlakozása a nemzetközi világtörvényszékhez.

— **Kommunistagyanus csavargókat fogott a petrovozelői rendőrség.** Petrovozelőről jelentik: A petrovozelői rendőrség letartóztatta Milanov Radivoj, Gainov Dravko és Zsilard Josif nevű dubrovnikai illetőségű csavargókat. Mind a hárman állás nélkül vannak és vallomásuk szerint Franciaországba szándékoztak menni munkát keresni. Milanov Radivojnal kommunista szellemű röpiratokat találtak, amiből arra következtetnek, hogy a három fiatalember kommunista agitátor.

— **A sztaribecsei adóhivatal vizsgálata indított több petrovozelői gazda ellen.** Petrovozelőről jelentik: Manojlovity Uros 1922-ben 17 lánca földet vett, lánconként 16.000 dinárért, Pece Szilveszter 15 lánca 18.250 dinárjával s Balassa Sándor 14 lánca 15.000 dinárjával. A sztaribecsei adóhivatal keveselte a vételár bevallását és kiküldte helyszíni szemlére Matkovics Radivoj s Vinogradov Sztevo becsüsöket a földek minőségének megállapítására. A kiküldöttek Árpás Mihály bíró és Viskovity Veszelykó segédjegyző helyi bizottsági tagokkal megállapították, hogy a vevők a földért többet adtak, mint amennyit a szerződésbe beírtak. Ugy a vevő, mint az eladók ellen most illetékkihágás címén megindult az eljárás.

— **Vagyon- és jövedelmi adó kivételek a titeli járásban.** Títelről jelentik: A titeli vagyon- és jövedelmi adót kivető bizottság Zsákics Gyura mérnök elnökléte alatt megkezdte működését. Az első ülésen dr. Sijacski Jován, a pénzügyi hatóságok képviselője az adókules tekintetében nem tudott megegyezni a bizottság tagjaival, mire elutazott, hogy újabb instrukciókat kérjen. Az adókivételek ezért néhány napi késést szenvednek.

— **A Duna-Tisza ármentesítő társulat közgyűlése Títelen.** Títelről jelentik: A Duna-Tisza ármentesítő társulat most tartotta meg Vujity Milán főbíró elnökléte alatt rendkívüli közgyűlést, amelyen résztvettek az érdekelt községek jegyzői és kiküldöttei. A közgyűlésen főleg arról tárgyaltak, hogy a esatornák két oldalán elterülő föld kinek a tulajdonát képezheti.

— **Egy álörvostanhallgató megsarcolta a szubotcai orvosokat.** A szubotcai rendőrség bünyügi osztályán csütörtökön délelőtt több szubotcai orvos bejelentette, hogy egy feltűnően elegáns, nyulánk, huszonkétévesnek látszó és magát Hempt Péter beogradi orvostanhallgatónak nevező fiatalember gyanus körülmények között kisebb-nagyobb kölcsönöket vesz fel. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy az állítólagos Hempt Péter orvostanhallgató, aki dr. Hempt noviszadi orvos fiának adta ki magát, a Beograd-szállóban lakott, de szerdán este már nem tért vissza szobájába. A szubotcai rendőrség összeköttetésbe lépett a noviszadi rendőrséggel, amely szintén megindította a nyomozást a fiatalember kiletének kiderítésére.

— **A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal jelent meg.** Sok kép, riportok, regényfolytatás, szépirodalmi cikkek és gazdag rovatok teszik változatossá az új számot, amely darabmellékletül Békeffy László «Madame Riza» című vígjátékát közli. A Színházi Élet a Literária árusítónál kapható 12 dinárért.

— **Orvosi hír.** Dr. Marton Sándor orvos rendeléseit november elsején Malidjioson megkezdte.

— **Kibontották a háztetőt, hogy lopassanak.** Petrovozelőről jelentik: Mihalecz István petrovozelői gazda háztetőjét ismeretlen tettesek kibontották és kilenc métermázsza búzát elvittek a padlásról. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Jogerősen felmentették Mayor Józsefet a noviszadi polgármester sajtópörében.** Noviszadról jelentik: A noviszadi semmitőszéken Dimsics Alekszander elnök tanácsa csütörtökön tárgyalta azt a sajtópert, amelyet dr. Milovanovics Milován indított Mayor József hírlapíró ellen a *Bácsmegyei Naplóban* megjelent «Polgármesterválság Noviszadon» című cikk miatt. A szubotcai kerületi törvényszék Mayor József hírlapíró bűnösnek mondotta ki a sajtó útján elkövetett rágalalmazás vétségében és egy havi fogházra és ezer dinár pénzbírságra ítélte. A felelbbviteli bíróság dr. Gyurgyev Boskó tanácsa szeptember 24-ikén tárgyalta a sajtópert és azon dr. Szekulics Milán védő többek között bebizonyította, hogy az inkrimi-

nált cikk nem tartalmazza azokat a kitételeket, amelyek a szerb fordításban benne vannak és amelyek alapján az első foku bíróság marasztaló ítéletet hozott. A felelbbviteli bíróság Mayor József hírlapíró alaki okokból a vád és következményei alól felmentette. Dr. Jolics Milorád főállamügyész semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen. A semmitőszék teljes egészében helyt adott a védő előterjesztésének és Mayor József hírlapíró felmentése ellen beadott semmisségi panaszt anyagi okokból elutasította.

— **A Tolnai Világlapja legújabb száma az érdekes cikkek és illusztrációk hosszú sorát tartalmazza.** A lap szokott értékes mellékleteivel együtt 12 dinárért kapható a Literária árusítónál.

— **Leszállítják a pótdát Szentán.** Szentáról jelentik: Szentá város 1927. évi költségvetési tervezete már nagyrészt elkészült. A költségvetési tervezetben 330 százalékos pótdát irányoztak elő, a múlt évi 500 százalékkal szemben. A költségvetésben mindössze nyolc és fél millió dinár kiadás szerepel.

— **Október 31-ikén nyílik meg Balázs G. Árpád képkiallítása.** Balázs G. Árpádnak, a nagyhirű vajdasági festőművésznek kollektív képkiallítása október 31-én, vasárnap délután két óraker nyílik meg a Népkör dísztermében. A kiállítás november 8-ikáig lesz nyitva. Belépődíj nincsen. A színes katalógus ára hat dinár.

— **Elítelt betörők.** A szubotcai törvényszéken csütörtökön tárgyalta Csulics Zvezdán törvényszéki tanácselnök büntető tanácsa a betöréses lopással vádolt Varga Antal, Vojvoda János és Crnkovics Béla bűntügyét. A vád szerint Varga és társai részben egyedül, részben társaságban több rendbeli betörést követtek el. Így a padláson át behatoltak Terzin Dusan üzletébe és onnan öt vég árut loptak el. Betörést követtek el Ádám Róbert üzletébe is, ahonnan nagymennyiségű cigarettát vittek el. Beck Sándorné éléskamrájába az ablakon át hatoltak be és kilenc kiló zsirt és ruhaneműt zsákmányoltak. Itt kétszer követtek el betörést. Vukov Józsefnél is jártak és különböző holmikot vittek el. A vádlottak közül Varga Antal már büntetve volt verekedésért egy évi börtönre és Popsarevaéről megszökött. A tárgyaláson Varga és Vojvoda kezdetben tagadni próbáltak, de azután sorra beismerték a terhükre rótt bűncselekményeket. Amikor a rendőrség letartóztatta őket, a lopott holmik nagy részét megtalálták náluk és visszaadták a tulajdonosoknak. A harmadrendű vádlott ártatlannak vallotta magát és a tárgyaláson nem is merült fel ellene terhelő bizonyíték. A sértettek kihallgatása és a perbeszédék után a bíróság bűnösnek mondotta ki Varga Antalt és Vojvodát Jánost betöréses lopás büntetésben és elítelte Vargát három évi börtönre, Vojvodát pedig két évi és hat havi börtönre. A harmadrendű vádlottat felmentette a bíróság és elrendelte szabadonbocsátását. Az első és másodrendű vádlottak tovább is vizsgálati fogóságban maradtak.

— **Urinők figyelmébe!** Szinte lehetetlen olcsó árban készülnék angol és francia munkák elsőrendű kivitelben. Weinert női divatszalonjában. I. Paje Kujundzi-ća 22. 8062

— **A noviszadi híd építése.** Noviszadról jelentik: A noviszadi hidrészeket pénteken helyezik a pillérekre.

— **A Hakoah közgyűlése.** A Hakoah szubotcai zsidó ifjúsági egyesület október 31-ikén vasárnap délelőtt tíz óraker a Szentegylet helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, tekintet nélkül a megjelentek számára. A közgyűlésen nagyfontosságú ügyek kerülnek tárgyalásra.

— **Dohánytolvajok a bíróság előtt.** Beeskerekről jelentik: A beeskereki törvényszéken csütörtökön három-három havi fogházra ítélték Botkov Brankó, Boskov Milán, Zsivanov Nikola és Teodorovics Lázár dvori lakosokat, akik Somorján István muzslaj gazdálkodótól hétszáz dinár értékű dohányt elloptak.

KINTORNA

— No, végre befejezted a bögést?
— Nem, csak ki akarom magam kicsit pihenni!

— Egy ur bemegy a sirkőkereskedésbe és kiválaszt egy sirkövet.

— Hogy ez?
— Nyolcszáz dinár.
— Egy ilyen kis sirkő nyolcszáz dinár. Az drága. Adja hatszázért.
— Nem tehetem... Ezt is csak azért adom olyan olcsón, hogy máskor is legyen szerencsém.

— A tanító becsületességre, tisztességre inti a gyerekeket és azt mondja, hogy csak a becsületes és jó emberek kerülnek a mennyországba.

— Na, gyerekek — teszi fel aztán a kérdést — ki akar közületek a mennyországba jutni!

— A kérdésre az egész osztály feláll, csak Mórica marad ülve.

— Mi az, Móric — kérdezi a tanító csodálkozva — te nem akarsz a mennyországba jutni?

— De igen — feleli Mórica — csak hogy én még ráérek.

— Bamberger elmegy a kávéházba, ahol az újságokban mindenki az aznap történt rettenetes vasuti katasztrófát olvassa.

— Nahát barátaim — mondja Bamberger — azt hiszem, hogy ebből a szerencsétlenségéből én egyedül menekültem meg épkézláb.

— Mindenki felnéz Bambergerre, mint valami hősré és valaki rögtön meg is kérdezi:

— Hát mesélsz barátom, hogy történt a dolog?

— A dolog ott kezdődik, hogy lekés-tem a vonatot.

Francia függöny-és butorkelmék

szép mintázatokban, háló, ebédlő és uriszobába méterenkint

90 dinártól

a legfinomabb minőségig nagyváasztékban

★
|||
★

Székelly

divatáruházában

Subotica Fötér

SPORT

Tárgyalások indultak
a jugoszláv-magyar futballbéke érdekében

A magyar labdarugó szövetség megbízottai Beogradban tárgyaltak arról, hogy magyar csapatok a Vajdaságban is szerepelhessenek

Budapestről jelentik: A magyar labdarugó szövetség megbízásából Zsarnóczay János és Malaky Mihály az elmúlt napokban tárgyalásokat folytattak Beogradban és Zagrebban a jugoszláv-magyar sportérintkezés eddigi korlátozásainak elhárítása érdekében. A tárgyalásra az adott alapot, hogy Jugoszlávia legnagyobb készséggel engedélyezte, hogy magyar csapatok Szerbiában vagy Horvátországban mérkőzhessenek, azonban arra nem adott engedélyt, hogy a magyar csapatok a Vajdaságban szerepeljenek. Ennek a következménye volt, hogy a magyar külügyminisztérium legutóbb — mint azt annak idején a *Bácsmezei Napló* is jelentette — megtagadta a Beogradi Sport Klub beutazási engedélyét Magyarországra.

Zsarnóczay és Malaky beogradi tárgyalásai kedvező eredménnyel zárultak és az ügyben a következő lépés az Országos Testnevelési Tanácsé, amely fe-

lül vizsgálja ezeknek a tárgyalásoknak anyagát. Az Országos Testnevelési Tanács elnöke, Karaffiáth Jenő, az újságíróknak arra a kérdésre, hogy mi az álláspontja az ügyben, a következőket nyilatkozott:

— A Testnevelési Tanács mindenkor a korlátozás nélküli minden államra kiterjedő sportérintkezés szükségét hirdette. Ennek a sportérintkezésnek mentesnek kell lenni minden megkötöttségtől. Eppen ezért minden olyan mozgalmat, amely a fennálló korlátozások elhárítását célozza, az Országos Testnevelési Tanács legmelegebben támogat. Természetesen nem tévesztjük azonban szem elől, hogy a reciprocitásnak teljesnek és ösztönének kell lennie.

Karaffiáth nyilatkozata azt jelenti, hogy az Országos Testnevelési Tanács jóváhagyja a labdarugó szövetségnek Beogradban kötött megállapodását, ha abban minden tekintetben érvényesülni látja a viszonyosság elvét.

KÖZGAZDASÁG

Ausztria meghonosítja a gabonamonopóliumot

Az osztrák kormány marhabehozatali monopólium tervével is foglalkozik

Bécsből jelentik: A lapok értesülése szerint Ausztria meg akarja honosítani a gabonamonopóliumot. Thaler földművelésügyi miniszter már Svájcba utazott, hogy ott a több év óta érvényben levő gabonamonopólium intézményét tanulmányozza. Hainisch köztársasági elnök rendkívül lelkesedik a tervért, amelyet a szociáldemokrata párt is támogat. A gabonamonopóliumra vonatkozó törvényjavaslat már előkészület alatt áll és a gabonamonopólium felé az első lépés az lesz, hogy mozgó gabona-vám-skálával megóvják az osztrák termelőket az áreséstől, másrészt védelmi intézkedéseket foganatosítanak, hogy a fogyasztók se érezzék az árak hátrányos

alakulását. A törvényjavaslat hamarosan elkészül.

A sajtó úgy tudja, hogy a kormány marhabehozatali monopólium tervével is foglalkozik. Ebben a kérdésben azonban még nem egyöntetű az illetékes körök álláspontja. Tény az, hogy az osztrák állattenyésztők panaszkodnak, hogy nagy káruk van abból, hogy a bécsi piacon szívesen vásárolják a jugoszláv, magyar és román marhát és az osztrák tenyésztők csak kisebb vidéki piacokra vihetik marháikat, amiáltal rengeteg kár éri őket. A kormány úgy akar segíteni a bajon, hogy elsősorban is a belföldi marháküldemények szállítási tarifáját mérsékelni fogja.

Emelkednek az árak a jugoszláv gabonapiacra

A középeurópai államokba exportálják a jugoszláv gabonát

A jugoszláv gabonapiac árai az utolsó napokban emelkedő tendenciát mutatnak. Az idei gabonakampány rendkívül nehezen indult meg, úgy hogy a gabonaeladások körül nehézségek mutatkoztak, ezért a mostani emelkedő irányzat a gazdasági köröket nagyon kellemesen lepte meg.

A jugoszláv gabonapiac jelenlegi állásáról egy előkelő beogradi gabonakereskedő a következő felvilágosítást adta:

— Az idei termés betakarítása után a kínálat nem indult meg olyan mértékben, ahogy azt a piac elvárta volna. Augusztus, szeptember hónapokban jóformán csak a tiszavidéki buza került kivételre. A jobbminőségű buza különösen Csehszlovákia, Ausztria és Bjorország felé gravitál, a könnyebb minőségű pedig Braila felé igyekszik és a tengeren túl talál piacot. Ugyátszik, hogy ez a rendszer hosszú ideig állandósulni fog és ezért mindkét irányzat rendkívül fontos lesz a számunkra, mert ez a két irányzat rendkívül nagy befolyást gyakorol az árak kiegyenlítésére.

— A most meginduló gabonakampányban az árak lassan fejlődtek és az előző esztendőkhöz képest az árak viszonylagosan alacsonyok voltak, néhány hét óta azonban lényeges emelkedés következett be. Bécsben a buza ára 175 cseh koronáról 200 cseh koronára emelkedett, Braila pedig 185 shillingről 220 shillinges árat ért el. Az árak emelkedése részben amerikai befolyásnak tulajdonítható. Az exportkészletek az utolsó napokban lényegesen megcsappantak és a hajózás beállítása előtt mondhatjuk, hogy a buza-kampány első része lezártnak tekinthető.

— A tengeri termés kétségtelenül a várakozáson alul maradt. Körülbelül 15—20 százalékkal termett kevesebb, mint tavaly, de az idei tengeri minősége lényegesen jobb a tavalyinál. Múlt évi készletek nincsenek, úgy hogy azonnal az új kukorica exportja indult meg. Az üzletek nagy részét középeurópai államokkal bonyolítják le. A tengeri ár az utóbbi napokban erősen emelkedett. A prompt új tengeri 120—125 dinár, a tavaszi 135 dinárról 160-ra emelkedett. Kétségtelen, hogy az emelkedést főképpen a spekulációs vásárlások okozták, úgy hogy kérdéses, hogy ezek a magas árak tartani fogják-e magukat. Ezek a magas árak 15—20 shillinggel vannak a világi piaci paritás felett a tengeren túli relációkban.

— A búzában és tengeriben való ár-emelkedés hatása alatt a gazdasági élet erősen felélénkült és a gabonapiac mozgása az ezeltől lanyha exporttendenciát erősen megszilárdította. A kereskedők biznak az árak stabilizálásában és remélik, hogy a besz-tendencia csak erősödni fog.

g. d.

Bokanovszky francia kereskedelmi miniszter a frank stabilizálásáról. Párisból jelentik: Bokanovszky kereskedelmi miniszter a kereskedelmi akadémia hallgatóinak bankettjén szerdán este beszédet mondott, amelyben foglalkozott a frank stabilizálásával. Hangsúlyozta, hogy a francia kormány nem operatív beavatkozással fogja a frankot stabilizálni, mint ahogy azt Belgium tette, hanem természetes gyógyomóddal. A kormány elsősorban a produktív termelést akarja fokozni és az ország minden polgárában életre akarja kelteni a régi takarékoságot. A kereskedelmi miniszter szerint semmi kétség sem lehet, hogy a kormány tervei megvalósulnak és ez esetben a valuta stabilizálódik és az országnak nem kell az operatív beavatkozás súlyos költségeit viselni.

Csak az olcsó hitel szanálhatja a gazdasági válságot. Markovics Bogdán dr. a *Hipotekarna Banka* központjának vezérigazgatója a napokban érkezett vissza inspekciós utjáról. Az állami pénzügyet vezérigazgatója Szkopljében, Cetinjében és Szarajevóban tartott vizsgálatot a bank ottani fiókjainál. Markovics dr. az újságírók előtt kijelentette, hogy arra fog törekedni, hogy a tíz százalékos hitelkamatlábát hét százalékra szállítsa le. Azonban nem tartja elégnak, ha csak az állami bankok szállítják le a kamatokat, hanem szükségesnek tartja, hogy a magán-pénzügyintézetek is áldozzanak a mai válságos időkben, amikor minden iparág, a kereskedelem és a termelők is nagy áldozatokat hoznak. Véleménye szerint csak az olcsó hitel és nagy hitelforgalom szanálhatja az ország válságos gazdasági helyzetét.

Zuhan a lira. Zürichből jelentik: Az érdeklődés központjában csütörtökön ismét a lira állt és ideges bizonytalanság, valamint nagy árhullámzás mellett folyik a lira döntő csatája. Újra működésbe lépett a nemzetközi lírakontremín és Newyorkban szerdán óriási líra-eladások történtek, úgy hogy csütörtök reggel az olasz valuta Zürichben csak 22 svájci frank alatt volt elhelyezhető, szemben a keddi 23.6-os rekordárfolyammal. Dél felé erős intervenció vásárlások következtében 22.40-ig javult a lira, zárlatnál azonban ismét 22.20-ig hanyatlott.

Gazdasági egyesület alakul Novibecejen. Becekeréről jelentik: Novibecejen november 14-ikén alakítják meg a novibeceji járás gazdasági egyesületét. Az alakuló ülésen a becekeréki kamara részéről Jankovics Koszta kamarai elnök és Sztanojlovics Sándor titkár vesznek részt.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Szombat, október 30

Bécs (531): 16.15: Koncert. 20: Jazzband.

Zagreb (350): 20.15: Dal- és áriaest. London (365): 16: Hangverseny. 19: Táncczene. 23.30: Táncczene.

Breszlau (418): 20: Koncert. 22.30: Táncczene.

Nem lehet jó a rádiója,
ha nem **Kremenezky** lámpát használ.
Minden jobb rádióüzletben kaphatja
KONRATH d. d. Subotica.

Róma (425): 17.15: Koncert. 17.45: Jazzband.

München (489): 12.30: Koncert. 16: Hangverseny. 18.30: Zenekari hangverseny. 22.20: Táncczene.

Budapest (560): 17.03: Koncert. 19: Hangverseny, bezárólag cigányzene.

„VIKTORIA” gramofonüzletét
Kralja Aleksandrova ulica 6. alá
helyezte. 10797

TŐZSDE

Zürich, okt. 28. Zárlat: Beograd 9.15. Páris 15.85, London 25.1425, Newyork 518 ötnyelcad, Milanó 22.20, Amsterdam 207.30, Berlin 123.25, Bécs 73.20, Szófia 3.75, Prága 15.35, Varsó 57.5, Budapest 72.50, Bukarest 2.90.

Zagreb, okt. 28. Zárlat: Páris 174—176, London 274.45—275.25, Newyork 56.46—56.66, Milanó 241.50—243.50, Amsterdam 3229—2273, Berlin 13.4680—13.4980, Bécs 798—801, Prága 167.35—168.35, Zürich 1092.75—1095.75, Budapest Pengő 780.50—783.50.

Beograd, okt. 28. Zárlat: Páris 173, London 371.75, Newyork 56.52, Genf 1091.25, Milanó 246, Bécs 498.50, Prága 167.85, Budapest 794.50.

Szentai gabonatőzsde, okt. 28. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 297.50—300 dinár. Ötengeri 150—152.50 dinár. Csöves tengeri 82.50—85 dinár. Ujtengeri téli szállításra 117.50—120 dinár. Rozs 175—180 dinár. Ujbar 135—140 dinár.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 28. Buza 4 és fél vagon bácskai 75 kilós 290—292.50 dinár, 10 vagon bácskai 75—76 kilós Noviszad, 295 dinár, 2 vagon bácskai 295 dinár. Tengeri 2 vagon, bácskai 180—185 dinár, bácskai új 2 vagon januárra 140 dinár, 2 vagon bácskai április-májusra 155 dinár, 20 vagon bácskai Tisza paritás áprilisra 160 dinár, 2 vagon szerémi új 120—125 dinár, 13 vagon szerémi száritott 160—165 dinár, 10 vagon szerémi április-májusra fővonal 165 dinár, 30 vagon bánati április Bega, 160 dinár, 10 és fél vagon száritott bánati novemberre Kikinda 159 dinár, 3 vagon bánati száritott 155 dinár, 2 vagon bánati új 135 dinár. Bab 3 vagon bácskai fehér 147.50 dinár, egy vagon szerémi válogatott 150 dinár. Liszt 2 vagon 0-ás GG. bácskai 470 dinár, 1 vagon 0-ás G. bácskai 460 dinár, 1 vagon 0-ás G. szerémi 455 dinár, egy vagon 2-es 405 dinár. Disznózsír fél vagon 25 kilós kannákban bruttó-nettó 1800 dinár. Irányzat: tartott. Forgalom: 85 vagon gabonanemű. Fél vagon zsír.

Budapesti gabonatőzsde, okt. 28. A határidőpiacon erős realizálási hajlandóság érvényesül és nagyobb arányú árukinálat jelentkezett. Ennek következtében a buza 1000—2000 koronával lemorzsolódott. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza novemberre 393—395.5, zárlat 394—395, márciusra 427—430, zárlat 428—429, májusra 427.5—431.5, zárlat 428.5—429, rozs márciusra 337.5—340, zárlat 338—339. A készáru piacon az irányzat tartott, a kínálat csekély. A rozs megszilárdult és forgalma megélnélt. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 385—405, rozs 302.5—305, árpa 235—255, sör-árpa 290—350, köles 180—190, zab 210—230, tengeri 252.5—265, ujtengeri 192.5—195, repce 565—570, korpá 165—170.

Budapesti állatvásár, okt. 28. A vágómarhavásárra 658 darab vágómarhát hajtottak fel. Árak: Ökör legjobb minőségű 13.5—16, kivételesen 16.5, közepes 9—12.5, gyenge 6.5—8.5, bika jómínőségű 12—14.5, kivételesen 15, közepes és gyenge 8.5—11.5, bivaly jó 6—8.5, tehén jómínőségű 12.5—15, kivételesen 16, közepes és gyenge 6.5—12, kicsontozni való marha 4—6.5, növendékmarha 6.5—12.5. Az irányzat barátságos, az árak nagyrésze emelkedett. A sértésvásárra 2800 darab sertést hajtottak fel.

Csikágói gabonatőzsde, okt. 28. Buza decemberre 143.125, májusra 147.875, júliusra 140.75. Tengeri decemberre 77.75, májusra 85.625, júliusra 88. Zab decemberre 44.125, májusra 48.25, júliusra 48. Rozs decemberre 100.50, májusra 106.875.

Newyorki gabonatőzsde, okt. 28. Buza, őszi vörös 154.625, őszi kemény 158.125. Tengeri 85.50. Liszt 710—740. Irányzat búzánál tartott, rozsnál alig tartott, tengerinél szilárd.

Tűzifa

I-a gyertyán, cser, kőris, tölgyhasáb keverve **36 dinár**

I-a bükkhasáb **38 D.**
 aprítva és házhoz szállítva. Pontos mérés

Vujković J. és Társa fatelepén, Jukićeva 41. Telefon 669.
 Tűzifa vagontelekben olcsó napi áron.

NYILT-TÉR

Srpska Pravoslavna Crkvena Opština u Kuli
 Br. 64/1926.

Arlejtési hirdetmény

A kulai gör. kel. szerb egyházközség 1926. november 4-én d. u. 2 órakor a hitközség irodájában nyilvános írásbeli arlejtést tart a leégett templomtető és templomtorony javítására.

Költségvetési összeg 612.420 dinár.

Az ajánlattevők az árverés napján legkésőbb déli 12 óráig kötelesek az állami számvetési törvény értelmében az egyházközség irodájában óvadékot letenni.

Tervek, költségvetés és feltételek az egyházközség irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Az ajánlattevők a bizottság előtt igazolni tartoznak, hogy az óvadékot letették, adóhátralékuk nincs, továbbá azt, hogy iparuk üzésére jogosítva vannak és cégük be van jegyezve.

Távírat, ké-őbb érkező, nem világos, továbbá oly ajánlatokat, melyek jelen feltételektől eltérnek, a bizottság nem vesz figyelembe.

Kula, 1926. október 26.

A gör. kel. szerb egyházközség bizottsága

9972

Üzletáthelyezés

Igen tisztelt vevőimmel van szerencsém tudatni, hogy 25 év óta fenálló szabóüzlet helyiségetem f. é. november hó 1-től ujonnan épült saját házamba Vojvoda Putnik utca 24 sz. alatt helyeztem el.

Kérem ezen új helyiségemben is a n. é. közönség szives támogatását, biztosítom továbbra is a legelőzékenyebb kiszolgálásról.

Pancevó, 1926. október hó

Kiváló tisztelettel
CH. SPAHR
 szabómester

0931

PRIESNER

RUDIĆEVA ULICA

e heti reklám árai!

Férfi kalapok	58 D.	Gyermek cipők	36
Gyermek kalapok	40 D.	számig,	30 D.-tól 95
Férfi ingek	50 D.	d nérig. Gombok, szal-	
Selyem nyakkendők	18 D.	lagok, himzések, cip-	
Harisnyák	8 D.	ké- tejes kiáru itása	
Vászon zsebkendők	4 D.	beszerzési áron a ul!	
Nadrág tartók	10 D.	Használja ki az al-	
Téli trikó ingek	48 D.	kalmat, míg a kész et	
Esernyők	50 D.	tart!	7673

Weitzenfeld és Társa

Subotica

Detailüzlet: Városi bérpalota. — Telefon 192.
 Engros: Wilsonova ul. 7. — Telefon 190.

Z S Á K

ZSINEG

PONYVA

PONYVA KÖLCSÖNZÉS.

Kárpitos kellékek mint: butorszövet, matrácgradlik, afrik, lószőr, pehelytolipótló, önműködő roletta rudak, linoleum, szőnyeg, lópokrócok, gyapju és utítakarók.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

Jótállás a biztos eredményért!!!

REITTER OSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Bocskerek

Viszonteladók Subotica:

Herzl Drogeria, Kurtus Milos csemege- és fűszerkereskedés, Decsi Jenő gyógyszerár.

Vidéki viszonteladók:

Ada Wolf Soma vegye-kereskedés
 Araš (Torontál) Veselinov gyógyszerár
 Bajmok Balassa Bertalan vegyeskereskedés
 Bellinci Ebenspanger Jean vegyeskereskedés
 Baš-Petrovošelo Kolofon Károly gyógyszerár
 Čantavir Krausz Mór vas- és fűszerkereskedés
 Novisad Popity Milán gyógyszerár

Kosta Živojnović, Higija drogeria
 Nakovo (Banat) Bárany Lajos gyógyszerár
 Odžaci (Baška) Rausch Ede vegyeskereskedés
 Pančevo Dragutin Irasek drogeria
 Sombor Fehér drogeria
 Senta Bánffy Gyula gyógyszerár

Glücksthal Zoltán gyógyszerár
 Jovanovits Vojiszlav gyóg szertár
 Ormos Andor drogeria
 St.-Kaniža Domokos János gyógyszerár
 Stara-Moravica Facsar Albert vegyeskereskedés
 Topola (Baška) Balla Árpád kereskedés
 Veliki-Bečkerak Kovács drogeria

Balla Richard drogeria
 Kollarich Gábor gyógyszerár
 Vinkovci Eisenstädler Adolf veg. eskereskedés
 Vršac Florián G. és Fiai veg. eskereskedés

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában
 Írtásokat felelősséggel vállalunk. 1045

A T. HÖLGYKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE

Fővárosi mintára ujonnan átalakított üzletemben az őszi és téli köpenyek, ruhák, bluzok, bundák stb. árusítása megkezdődött.

Kérem a t. hölgyközönséget, hogy szükségletét fedezze nálam, hol a legutolsó divatújdságokat a legolcsóbb áron kapja, amit a következő néhány adat igazol:

Téli köpeny, himalája és ve-lourból, végig bélelve 600—800 din.

Ugyanez szőrmézve 1000—1200 din.

Téliköpeny, legfinomabb tükör-posztóbból, szőrmézve 1350—1600 din.

Selyem-plüs kabátok tiszta se-lyemmel bélelve 1800 dinártól

Kü. ölegességék szőrmebundákban és gyer-mekkabátokban! Hosszu szőrmebundák már 2500 dinárért, scal-bundák a legfinomabb minőségben 6000 dinárért kaphatók

HEGYI FÜLÖP
 NŐI FELÖLTŐK ÁRUHAZA
 SUBOTICA, Kr. Aleksandra ulica 7.

Legolcsóbb bevásárlási forrás
 kész női és férfi
 fehérneműkben

POLLÁK LEÓNÁL SENTA
 BÁCSKA.

Kérjen árjegyzéket!

0715

ULTRAPHON

korszakalkotó találmány
 a gramofonozás terén.

Heinrich J. Küchenmeister berlini tudósok siké-
 rült a hanghullámok egybekapcsolásával és a re-
 zonancia vezetésével oly készüléket konstruálni
 amely hang-zépség és hangerősség tekintetében
 minden eddigi készüléket messze fölülmul.

A csodával határos, hogy a készülék a hangokat
 mily tisztán és üdén-esengőn adja vissza, olyany-
 nyira, hogy az előadó művészt szinte magunk előtt
 látjuk, azonkívül a hangerősség folytán sokkal
 többen hallgathatják a készüléket.

Az egész külföldi sajtó a legnagyobb elismeréssel
 nyilatkozott a találmányról és a legutolsó lipcei
 vásáron elért siker leírhatatlan volt. Berlinben ma
 már Ultraphon-koncerteket és Ultraphon-bálákat
 tartanak.

Képviseletet keresünk minden nagyobb városban.

Felvilágosítással szolgál:

„KOPAONIK“ R. T. BEOGRAD
 Topličin venac 4. 9928

ÜZLETÁTHELYEZÉS!

Üzletemet a városháza alól nov. 1-én áthelyezem
Kr. Aleksandra ul. 13 sz. alá

(volt Moravia helyiségébe), amelyet modernül
büffé, fűszer és csemege

részére berendezek és új áruval felszerelék

Kérem a n. é. közönség további szives pártfogását

Martin Schik

Eladó földbirtokok

Macedóniában. 9922

A Vardar balpartján, a Skoplje-Gjevdjelijai fővonal
 mentén, állomás Krivolak, Pepelište község hatá-
 rában elsőrendű szántóföldek eladók 10—20 hek-
 táros parcellákban. Kapható még kb. 400 hektár.
 A vételár hektáronként 1000—1500 dinár. A tápiák-
 telekkönyvek készen vannak, vevő azonnal birtokba
 léphet. Érdeklődőknek levélben vagy a helyszínen
 felvilágosítást ad

Djordje Popjak, mérnök

Pepelište—srez Negotin-Vardar.

MEGNYILT

a Vojvodina

legszebb és legmodernebb
 fűszer- és csemegeüzlete

SUGÁR MANÓ SUBOTICA
 FELTÜNŐ OLCSÓ ÁRAK!

Előnyomtatott kézimunkákat
 előfestett gobelineket
 sablonokat

teljes előnyomdaberendezéseket
 legolcsóbb áron, gyorsan és pontosan szállítunk
 Árjegyzéket kívánatra díjtalanul küldünk!

Kézimunka és Sablonipar
 Budapest, VI., Dob-uca 30

9703

Karácsonyfa

mindenféle nagyságban 1—3 m. nagyságu gyönyörű, egészséges, szabályos forma, minden mennyiségben gyökerestől is kapható

Kohut Péter

Sombor, Krekova ul. 31.

Tölgyfa-parketták

eredeti gyári áron
Goldfahn Bertalannál
Sombor

Kneževićeva ul. 26.
8946

„RELIEF“

festéshez, almozófesték, cillámok, gyöngyök és speciális festékek beszerzhetők a legjutányosabban

Bróder és Kovács

festék- és piperekereskedésben
Novisad, Futoškip. 43.
TELEFON 84.
Sürgönycim: Balkovacs

Szücs- és szörme-munkák

a legjobb kivitelben és legolcsóbban
ZSULYEVICS szücsnél
Subotica, Sokolska ulica 15
vagy választék mindennemű szörmekben 8686

Jeggyűűk, ékszerek, órák

és lakodalmi ajándékok
China ezüst dísz tárgyak
legolcsóbban kaphatók
DÁM ékszerésznél
Subotica, Rudič ul. 6.

Tankönyvek

Magyar- és németnyelvű iskolák részére. — A Ministarstvo Prosvete által engedélyezve. KAPHATÓK
Hiteles tankönyvjegyzéket kívánatra küld:
Lipsitz és Lampel
könyvkiadók Subotica
Iskoláink minden vonalában, viszonteladókunk elcsón 7528 számlítjuk.

Készült BRAGA SPITZER Subotica
Kérje új képes árjegyzékünket

Cipészek figyelmébe!

Speciális felsőrész készítés mindenféle fazon szerint legolcsóbban és legmodernebb kivitelben
RÓKA István 7344
cipőfelsőrész készítő, Subotica, Zrnjski trg 16. (az udvarban)

Éjjeli mulató

új berendezéssel, egyedüli a városban, esetleg házzal együtt, családi ok miatt jutányosan eladó. **Bela-Crkva.**

Szücs- és szörmemunkák

a legjobb kivitelben és legolcsóbban
Kopilovics szücsnél
Subotica, B. Sudarević ul. 2

ABLAK ÜVEG
minden méretben legolcsóbban áron
Drag. Obradović
gyári lerakata Beograd
Kr. Milana 31. (Uroševa Pivnica)
Telefon 31—96. 9652

A legjobb, legizletesebb eredeti édesnemes spanyol „CRIMSON“ **PAPRIKA** fehér és fekete
BORS, mandula és mogyoró, „Bürgi“ és „Ementhal“ sajt ugymint mindennemű **fűszer és csmege** áru a legjutányosabb áron
Mladen M. Popović & Comp.
cégnél **BEOGRAD**
Vasina ulica 18. — Telefon 5—05.
KAPHATÓ
9908

Mihajlovói gazdaságomba szükségem van **azonnali belépésre egy gépészkovácsra**
Inassal rendelkezők előnyben. Ajánlatokat **NIKOLA NIKOLITS, VELIKI-BEČKEREK**
Petrogradska 1. 9446

Ki akar érettségizni?
Összevont magánvizsgát tenni?
Teljes anyagi felelősséggel előkészít a **BAROSS-GÁRDOS TANINTÉZET**
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 57/A. INTERNÁTUS.

MÉZ
elsőrendű pergetett mézet minden mennyiségben vásárol az **Országos Magyar Méhészeti Egyesület Vezérképviselője Budapest IX., Bakáts-utca 8.** — Mintázott ajánlatra 9850 postafordulattal válaszolunk.

NYUGAT
az egyetlen európai színvonalon álló magyar szépirodalmi folyóirat
okt. hó 1-től Jugoszláviában is kapható
Előfizetési ára negyedévenként 100 D.
Egyes szám ára 20 dinár

VESZEK magyar, német és osztrák zálogleveleket, elsőbbségi és államadósági kötvényeket, városi kölcsönöket stb., stb.
BANKMAKLER
EHRENEIL ARNOLD BUDAPEST
V. SAS-UCCA 28.

VADÁSZOK!
A vadászfegyverek és löszerek lényegesen olcsóbbak lettek.
Kérjük a legjobb, nagy képes fegyverárjegyzéket.
V. BATA SIN
SUBOTICA
vadászfegyver és löszér nagykereskedő cégtől. Az ország egyik legnagyobb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete
Vadászfegyvereinkért írásban jótállást vállalunk
Óriási raktár. Óriási választék.
NAGYBAN. KICSINYBEN.
Tegyen egy próbavásárlást.
VADÁSZTÁRSASÁGOKNAK KÜLÖN ÁRENGEDMÉNY
Villanyerőre berendezett, nagy puskaműves műhelyünk, elsőrangú fegyvermester vezetése alatt áll.
Javitásainkért teljes garanciát
Telefon 614. vállalunk Telefon 614.

Óvja meg az egészségét! Kimélje az idegeit! Ne dohányozzon tulsokat. **AFUMA** pastillák biztos határu szer a dohányzás leszokására vagy csökkentésére.
Mintát leirással minden nyelven 2 din. levélben beküldése ellenében küldök.
Fólerakat:
Mr. Alfred Blum, Subotica Főpostával szemben
Képviselek és viszonteladók kerestetnek

MŰSZAKI KÖNYVEK

	Dinár	Dinár	
Sztipán: A bádogos. Kötve ..	23.—	Beretvás: Szívógázmotorok ..	23.—
Balog—Svzall: Dieselmégek kezelése és karbantartása ..	23.—	Péter: Vas- és acélöntő ..	23.—
Mayer: Sulyszámítási táblázat	9.—	Jaschik: Könyvkötőmesterség	36.—
Palotai: Vízvezeték szerelő ..	20.—	Kink-Mihályi: Autójavítás kézikönyve ..	17.—
Barna: Csavarmenetvágás ..	20.—	Knapp: A kenőanyagok ..	23.—
Lenkey: Gyakorlati számolás	28.—	Raffay: Faipari szerkezetek I-II.	40.—
Prohászka: Vasipari számszámok ..	28.—	Kőhalmy: Sulyszámítás tank..	14.—
Lusker: Vasipari számszámok. A mérőeszközök szerkezete és gyakorlati használata ..	14.—	Barna: Köszörülés, furás és marás az esztergapadon....	17.—
László: A földaláló utia	7.—	Schächter: A motoreke szerkezete és kezelése I-II....	50.—
Hospodár: A telefon	7.—	Némethy: Kőművesmesterség	12.—
Barna: Eszterga-, furó- és marószerszámok	14.—	Boldizsár: Esztergályosok és marások zsebkönyve	25.—
Szerényi: Mértékek és súlyok	7.—	Zeidler: A modern börgvartás	25.—
Barna: Vas- és fémpipari kézikönyv	36.—	Farkas: Algebra	11.—
Németh: Az ács	34.—	Bicskei: Mértan	9.—
Knapp: Fémszinezés kézikönyve	28.—	Barna: Szerelők és lakatosok kézikönyve	80.—
Kiss: Egyenáramu motor működése	14.—	Balog: Rádiótelefon	24.—
Bozóky: Lokomobilok szerkezete és kezelése	30.—	Bicskei: Testmértan	24.—
Németh: Kis földszintes házak építése	14.—	Balog: Rádiókészülékek szerelése és számítása	30.—
Balog: Osztófel	14.—	Mihályi: Motorkerékpár ..	28.—
Benedek: A logarléc	8.—	Balog: Kristálydetektoros rádiókészülék	28.—
Betegh: Trigonometria	14.—	Wagen: Mázolók és szobafestők gyakorlati kézikönyve	40.—
Lencz: Cséplőgépek szerkezete, szerkesztése és javítása	17.—	Balló: Elektromos vezetékek méretezése	23.—
Szegő: A vegytan és a vegyi ipar	17.—	Bicskei: Számítan	20.—
Mihályi: Az autó. Autóvezetők szerelők kézikönyve	48.—	Perl: Textilipar I.	56.—
Vékony: Szabómesterség tankönyve	28.—	Balog—Svzall: Dieselmégek szerkezete	23.—
Jávör: Lőrészámítás	14.—	Táblázat az esztergapadokhoz szükséges áttételek kiszámításához	28.—
Frank: Gőzgép	30.—	Németh: Építők zsebkönyve..	50.—

Postaköltségre könyvenként 5 dinár küldendő
Megrendelhetők a pénz előzetes beküldése mellett a
MINERVA NYOMDA R. T. SUBOTICA
KÖNYVOSZTÁLYÁNÁL 8110

MECHANIKAI
prima
KENDERZSÁKOT
ajánl a
Fonó és Kötélverőgyár r. t.
Odžaci 1341

KORZÓ MOZI

Csütörtök—Vasárnap
 Fanamet film Adolf Menjou a híres diplomata és nőcsábító ismét bemutatja utolérhetetlenül finom játékát
A király szórakozik
 Eredeti francia vígjáték El ur és Carivel színdarabja után. Csodás színezett felvételek. Nemesak a filmen, de a Kert moziban is fagyapont volt midőn
ZORO-HURU
Téli szerelem . . .
 c. filmjét játszották.
 Aki nem látta ZORO-HURUT a hideg miatt ingyen nézheti meg most a
KORZÓBAN
 ha jegyet vált az első slágerhez . . .

A Lika mozi megnyitja díszelőadásán
 Sztogof Mihály, Verne regény keretében

APRÓHIRDETÉSEK

Kocsis azonnalra felvétetik. Berger-malomban. 9944

Házmesternek házaspárt keresek azonnali belépéssel. Sombor. Kralia Petra ul. 30. 9895

VÉTEL-ELADÁS

Eladó 15 HP villamosmotor indító, kapcsoló, ampermérő és szűrfeszítő sinekel. 20 volt. Cim a kiadóban. 9799

Kártyatisztító és vágógépek teljes felszereléssel utányosan eladók. — Cim a kiadóban. 9893

Olcsón eladatnak: női kabátok, ruhák, magyar könyvek, üvegek stb. Cim a kiadóban. 9898

Tizenkét finom kivitelű ebédlőszék, egy villancsillár, egy nyolcfiókos iókarban levő órasasztal utányosan eladó. Cim a kiadóban. 9909

Seck -féle hengerek Mod. M. 800x250 egy pár sima hengerrel, használt, jó állapotban, olcsón eladó. A hengerek még üzemben megtekinthetők. Paull Sándor hengermalom. Kovin (Banat). 9947

Szalagűrészgép Kirchner 700 m/m **Tűzifaaprító-balta**, két karu, 3,2 HP villanymotor, komplett, használtak, olcsón eladó Ulrich Testvéreknél. Subotica. 9977

Modern hálószoza, zongora és varrógép Vilsonova 22. alatt eladó. 9949

Használt, de jókarban levő 60—80 hektoliter ürtartalmu vastartány megvételre kerestetik. Kornhauser. Petrogradska ul. 19. Subotica. 9962

Különféle festékek, fűszer- és csemegeáru a beszerzési áron (bűt) kapható. Peic agentura, Paie Kujundzica ul. 5. 9976

5 dinár 1 kg **belloru alma** Piukovics József központi irodájában, VI. Jelačićeva ul. 4. 9964

Lakóház, nádfüdös, 24.000 dinárért, szép telekkel Halasi utnál eladó. Félvilágosítással szolgál: Priesner Rudolf, divaárúüzlet, Rudičeva ul. 9954

Somborban ui ház olcsón eladó. Azonnal beköltözhető. Cim: Reich, Sombor Dalmatinska ul. 8. 9959

Teljesen jókarban levő. 12 üléses »Austro Deimler« autóbuzs utányosan eladó. Milan Gruic (Zivkov) Bašaid (Banat). 9952

Klavier wird verkauft. Anfragen. Poštanska ul. 9. I. Stock. 9971

Két lánc szőlő Radonovácón épülettel kedvező fizetéssel eladó. Bővebb felvilágosítást dr. Wilhelm Jenő ügyvéd ad. Telefon 92. 9862

NARODNI BIOSKOP

Péntek, szombat és vasárnap
Luciano Albertini
 a világhírű akrobata és kalandor király valamint
Vivian Gibson
 a Marica grófnő bájos főszereplőjének kiváló együttesében
A Párizs királya
 c. 6 felvonásos rendkívül izgalmas kalandor attrakció
 Főszerepben:
Luciano Albertini és Vivian Gibson
 Mint kísérő:
2 felvonásos rendkívül kacagtató burleszk komédia
 Jön! Hétfőtől! Jön!
LYA DE PUTTY
 Jön! Jön!

Apollo Novisad

Október 29., 30., 31.
 A szezon slagere!
„A kerin 6 királynő“
 (An der schönen blauen Donau)
 A szellem és jókedv filmje 7 felvonásban.
Lya Mara, Harry Liedtke, Vereben E. nő
 Hétfő—kedd
KIKI
 francia vígjáték.
Norma Ta madie és Ronald Kollmann

Prágai zongorateremben Vel.-Kikindán vásárolhat mindenkor a legelőnyösebben zongorát. Nagy választék. 8820

Budapesti gázkocsy érkezik. Megrendelhető Révai Adolfnál, Sokolska 2. Telefon 551. 8870

Értesitem a külföldre utazókat, hogy a mai naptól a Bány-kávéházban vagyok található. Szádeczi István. 9892

Fiatl házsnár csinos butorozott szobát keres, lehetőleg a Sombori uton. Cim: Postafiók 99. 9940

A város központján kapu mellett közvetlen bejárati két szobából álló **irodahe-lyiség** butorozva november 1-re hárbeadható. — Cim a kiadóban. 9943

Butorozott szoba, egy vagy két személy részére, azonnal kiadó. Bővebbet Grün Márk cipészüzletében, Ciril i Method trg.

FOGLALKOZÁS

Nagyobb kaucióval pénztárnoki vagy más bizalmi állást keresek. Cim a kiadóban. 9857

60 HP kompresszorloze Benz Dieselmotoromhoz szakképzett gépészt keresek. 20—25.000 dinár biztosíték megkívántatik. Jelige: »Nyugodt és gond nélküli megélhetés. 9897

Irózépelnitől tudó fiatal leány irodai alkalmazást keres lehetőleg azonnalra. Cim a kiadóban. 9910

Szőlőkezelői állást keres egy szőlészeti, borászati szakiskolát végzett egyén előbbi belépésre. Szives megkereséseket javadalom megjelölésével »Szőlész-borász« jeligére a noviszadi kiadó továbbit. 9965

Házvezetőnői állást keres rögtöni belépésre 31 éves intelligens uriaszony. A háztartás minden ágában jártas. Leveleket a kiadóba »Remény« jeligére kérek. 9918

Fagyvakornok, fiatal többévi gyakorlattal, állást keres. Cim a kiadóban. 9961

4—5 szobafestősegéd kerestetik Horváth-Almaski szobafestőnél, Skotus V. ator ul. 75. 9975

Gyógyszerészvakornokot akceptálok, aki már dolgozni tud, vagy fiatal segédet, jól dotált, kényelmes helyre. Cim a kiadóhivatalban. 9955

Szerbiál, németül és magyarul beszélő kezdő hivatalnok állást keres. — Ajánlatokat »Török« jeligére a kiadóhivatal továbbit. 9970

KÜLÖNFÉLE

Irodának, raktárnak, iparosnak alkalmas suterenhelyiség kiadó. Bővebbet Eisler Izsó ruhaüzletében. 9956

Beltéren két nagy szoba kiadó, esetleg irodának is. Cim a kiadóban. 9951

Elveszett Dudás Antal névre szóló fényképes fegyvertartási engedély. Megtaláló adia le a kiadóba. 9953

Csinosan butorozott szoba a gőzfürdő mellett kiadó. Usporedna ul. 1. 9968

Elegáns uccai szoba beltéren egy személyre azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 9926

Uj meglepetés olcsó áraimmal!

Őszi és téli anyagok 40-50%-kal olcsóbbak — féláron!

Szövetek, velour-de-line, selyem és gyapju szilzskin és karakil, férfiszövetek télikabátra, ruhákra és egyéb kellékek

Braća H. Gabaj — a „Koroná“-hoz

Knez Mihajlova 33. Beograd Telefonszám 23-22.

Értesítjük mélyen t szelt vevő nket, hogy nagy őszi és téli áruraktárkészletünket 40—50 százalékkal olcsóbban árusítjuk. — Ajánljuk vevőinknek, hogy saját érdekükben tekintsék meg dus raktárunkat és győződjön k meg olcsó áraink valódiságáról. Anyagaink vételkényszer nélkül megtekinthetők.

Nehéz krepp Bagno
 100 cm széles 100 dinár métere

Velour de line, tiszta gyapju 140 cm széles	120 din. mét.
Selyem Szilzskin f löltöre, kabátra	220 din. mét.
Loutre Szilzskin felöltöre és kabátra	180 din. mét.
Karakil kabátra és felöltöre 120 cm széles	120 din. mét.
Tiszta gyapju szövet minden színben	30 din. mét.
Mintázott bélés 100 cm széles	25 din. mét.
Velvet-bársony, angol áru minden színben	40 din. mét.
Prémbrók: fekete 40 dinár, szines	50 din. darabja

Nehéz tiszta selyem
 90 cm széles 65— dinár métere

Férfi szövetek:

Angol férfi szövetek: 60, 80, 100, 120, 150, 180, 220, 260, 280, 300, 320, 330, 360 dinár métere
 Angol doublészövet férfi raglánfelöltöre: 160, 200, 250, 300—450 dinár métere
 Teljes hozzávaló: 220, 240, 260—280 dinár

Francia női szövetek:

Női szövetek legmodernebb szövessel ruhák, koszümök és köpenyekre: 200, 180, 160, 140, 130, 120, 100, 90, 80, 70, 60, 50, 40, 35 és 30 dinár métere
 Vászón leánykafehérműre métere 16 dinártól kezdve
 Vászón paplanra és párnahuzatra métere 30 dinártól kezdve
 Köpenyselyem fekete és minden más divatszínben métere 100 dinár
 Krepp de chine métere 30 dinár. Pajet selyem métere 25 dinár.

Maradékok hihetetlenül olcsó áron!

9973